

KERKBEHEER CONGRES SPECIAL

In deze uitgave o.a.:

- Jaarstukken VKB:
jaarverslag,
jaarrekening 2013 en
begroting 2014
- Programma algemene
vergadering en
congres 2014
- Waarom bezoek
VKB-Congres
belangrijk is
- Inleidingen en
workshops over
Werken met Zin

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

De Leeuwenbergh Utrecht (boven) en de Rank Nieuwegein

nieuwe inbouw Zuiderkerk Enkhuizen

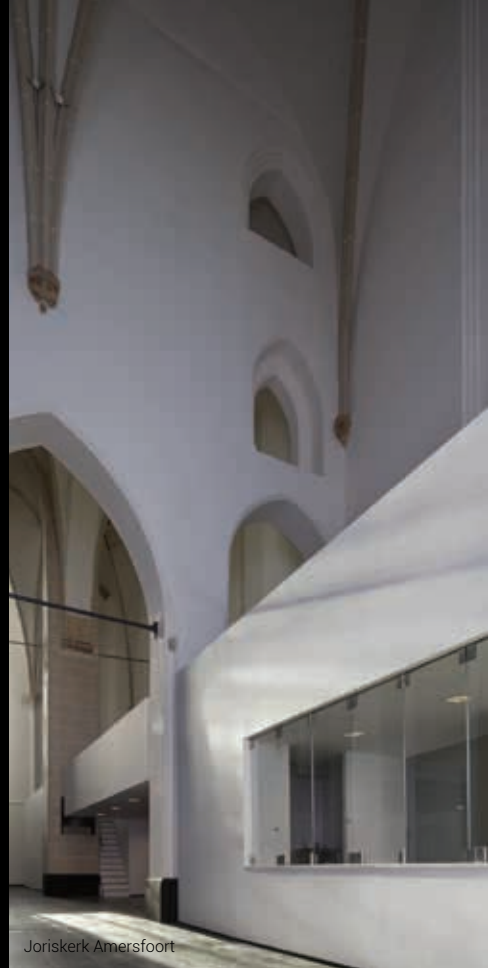
van hoogevest architecten

Bureau voor
Architectuur en
Restauratie

Bureau voor
Consultancy

Bureau voor
Architectuurhistorie
Kariatiden

www.vanhoogevest.nl
volg ons op

Joriskerk Amersfoort

De kracht in vellen offset.

Roto Smeets

Roto Smeets Grafiservices

Een bedrijf dat vecht voor
de successen van zijn klanten.

Of het nu gaat om vellen offset,

pre-media, nabewerking,

pre-distributie of distributie...

Superstrong, sharp, safe & fast.

Grafiservices

T 030 - 282 28 22

T 040 - 250 50 00

www.rsgrafiservices.nl

 Bouwcalc Ede
— bouwkundig advies- en kostenbureau

www.bouwcalcEde.nl

T 0318 631 158

KERKORGELBOUWERS

J.L. VAN DEN HEUVEL

vdheugel.orgelbouw@wxs.nl <http://vandenheuvel-orgelbouw.nl>

Amstelwijckweg 44, 3316 BB DORDRECHT Tel. 078 6 17 95 40

Kerkgeluidstechniek op z'n best!

de techniek als hulpmiddel, ook in uw kerk

De kerkgeluidstechniek schrijdt voort ... met rasse schreden! Dialoog Church Sound is als specialist op kerkgeluidstechniek niet achtergebleven en heeft met meer dan 1800 kerken in Nederland een groot werkgebied. Met gebruikmaking van de nieuwste digitale techniek en zijn zowel grote galmrijke als kleinere kerken inmiddels voorzien van kerkgeluidsystem en die zorgen voor een uitstekende spraakverstaanbaarheid en dat tegen budgettaire verantwoorde aanschafprijzen.

Kennis is van
geen waarde ...

tenzij je deze in
praktijk brengt!

Dialoog Church Sound

Bolognalaan 6

5632 RL Eindhoven

www.cantorsound.nl

040 - 24 20 840

info@cantorsound.nl

Uw digitaal kerkelijk bureau: SKG Collect!

Gemeenten en kerken die behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland kunnen bij Stichting Kerkelijk Geldbeheer sparen, lenen en hun betalingsverkeer regelen. Bovendien biedt SKG Online u de mogelijkheid digitaal betalingen te verrichten. SKG werkt zonder winstoogmerk. Met gunstige rentepercentages en lage kosten voor betalingsverkeer.

Want ons motto is: *Geld van de kerk voor de kerk!*

www.skggouda.nl

KIJK- EN LUISTERVERBINDINGEN VIA • INTERNET • KABEL • TELEFONIE

Geluid én beeld,
uw eigen kerk in huis!

sIKN verbindt

Gemeenteleden en parochianen die niet naar de kerk kunnen komen, kunnen de dienst of viering dankzij kerkomroep van sIKN toch meebeleven. Omdat de wensen en mogelijkheden met betrekking tot techniek en budget voor iedere kerk uniek zijn, levert sIKN altijd maatwerk.

*Meer weten over de kijk- en luisterverbindingen van sIKN?
Bezoek onze website www.sikn.nl of bel 0182 - 750 520.*

Wel zo vertrouwd! sIKN blijft verbinden

Beleef de verbinding

Kerkomroep.nl: meekijken en -luisteren
via computer, tablet of smartphone!

Kerkomroep.nl is dé site voor online kerkdiensten uit heel Nederland. Tweeduizend kerken zenden diensten en vieringen uit via kerkomroep.nl. Onze ambitie? Alle Nederlandse kerken via de site én via de handige app presenteren. In geluid en steeds vaker ook met beeld. Zo brengen we de kerk nog dichterbij!

(De app is zowel voor apple als android verkrijgbaar)

Jouw kerk ook op kerkomroep.nl?

Ga naar www.kerkomroep.nl en meld je vandaag nog aan!

www.kerkomroep.nl · info@kerkomroep.nl

Kerkomroep.nl

De VKB biedt in samenwerking met Marsh en Mercer een breed assortiment aan verzekeringen. Deze verzekeringen zijn op maat gemaakt voor de VKB-leden en hebben zeer scherpe premies. Op de internetsite www.vkb-verzekeringen.nl kunt u verzekeringen afsluiten, schaden melden en informatie handig terugvinden. Voor gemeenten, betrokken medewerkers, predikanten, maar ook vrijwilligers zijn adequate verzekeringen beschikbaar. De meeste VKB-leden maken al gebruik van onderstaande verzekeringen:

Marsh:

- bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
- brandverzekering
- fraude- en berovingverzekering
- wettelijke aansprakelijkheidsverzekering
- rechtsbijstandverzekering
- werkgeversaansprakelijkheid

Mercer:

- groepsreis/ongevallenverzekering
- ongevallenverzekering voor vrijwilligers
- persoonlijke ongevallenverzekering
- vervangingsverzekering predikanten
- verzuimverzekering
- WGA-gatverzekering
- WGA-ERD verzekering
- zorgverzekering

Uw contactpersoon

Pieter Stoeltie | T: 020 - 54 17 539 | E: info.vkb@mmc.com

Uw contactpersoon

Ramona van Leeuwen | T: 010 - 40 60 905 | E: info.vkb@mmc.com

KERKBEHEER

Colofon

Dagelijks bestuur VKB

Mr. P.A. de Lange, Piershil, voorzitter
Drs. C. de Raadt, Bodegraven, vice-voorzitter
W.G. Roseboom, Nieuwegein, secretaris en 2^e penningmeester
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, Leiden, penningmeester
mevr. E.J. Steensma-Dijk, Buitenpost, lid
M.G.R. Barendrecht, Maassluis, lid
Prof. ir. M.J.L. Tiernego, Breda, lid
Ir. B.P. de Wit RTD, Sprang-Capelle, lid.

Ereleden

D.G. Bijl, Th.L. van Hazel en
drs. G. van Soest

Redactie

W.G. Roseboom, voorzitter, J.C. Riemersma,
H.L. Roth en R.M. Belder, eindredacteur

Centraal Bureau

Nicolaas Maessingel 271D,
3311 KS Dordrecht
E-mail: info@kerkrentmeester.nl;
Tel. 078 - 639 36 66, fax. 078 - 631 59 49
Website: www.kerkrentmeester.nl

Postadres administratie en redactie

Postbus 176, 3300 AD Dordrecht

Abonnementen

Abonnementsprijs per jaar voor leden van de VKB: 1 t/m 5 abonnementen € 24,- per abonnement; 6 t/m 10 abonnementen € 22,- per abonnement en 11 en meer abonnementen € 20,- per abonnement.
Abonnementsprijs voor niet-leden € 27,- per abonnement.
Deze prijzen zijn exclusief 6 pct. BTW.
ISSN 1568-8712

Vormgeving

Grafisch Bureau DUS BV, Rotterdam

Druk

Roto Smeets Grafiservices

Oplage

7.000 ex.
© maart 2014

Foto omslag

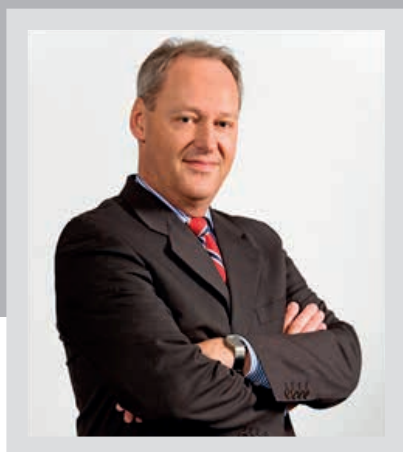
Congres- en vergadercentrum
ReeHorst Ede

INHOUD

Jaarverslag 2013 van het hoofdbestuur van de VKB	88
Jaarrekening 2013	95
Verslag van het hoofdbestuur	96
Voorstel contributie 2014	97
Kalender voor kerkrentmeesters	97
Begroting 2014	98
Voorlichtingsboekje "Ruimte"	98
Bereikbaarheid ReeHorst Ede	99
Deelnemers aan de beurs	99
Programma algemene vergadering en congres	100
Waarom bezoek aan VKB-Congres belangrijk is	104
Partnerprogramma: u bent welkom!	105
Hoofdinleidingen van ds. Ron van der Spoel en dr. René Erwich	107
Informatie over 16 workshops	108
Onderscheidingen van de VKB	115
Insignes van de Protestantse Kerk in Nederland	116
Met Kerkbalans het jaar rond	116

Voorzitterskolom

Mr. Peter A. de Lange

Mensen in soorten en maten

In het net waarmee de grote Visser zijn vissen vangt voor de kerk zitten allerlei soorten en maten. Kinderen en volwassenen, vrouwen en mannen, denkers en doeners, beroepskrachten en vrijwilligers, spiritueel ingestelde mensen en materialisten, etc. etc. De algemene verwachting is dan ook dat een kerk goed kan omgaan met diversiteit, met verschillende personen. Toch zijn daar wel wat kanttekeningen bij te plaatsen.

In "Woord & Dienst" van januari 2014 is het thema 'leiderschap'. In één van de artikelen gaat het over de kerkenraad als sterk leidinggevend team. Diversiteit creëert vitaliteit, is daarbij het uitgangspunt. De auteur gaat daarbij uit van temperamenten, omdat die meer zeggen over zaken als inzet, intenties en energie dan de bekende competenties. De stukjes van de puzzel passen het beste in elkaar als er diverse typen aanwezig zijn: het LUCHT-type is energiek, inspirerend en visionair; het AARDE-type kan goed organiseren, creëert structuren en daarmee zekerheid en duidelijkheid; het WATER-type zorgt voor omzien naar elkaar, is emotioneel en betrokken, aandachtig en liefdevol; het VUUR-type tenslotte is actiegericht, energiek en praktisch. Vanuit verschillende temperamenten werken aan de realisatie van de collectieve ambitie. Dat maakt teams sterk. Het zal duidelijk zijn dat de nodige vitaliteit van essentieel belang is in een tijd van veranderingen in de kerk en omgeving. Ondanks dat niet in alle gevallen het geschetste model goed uit de verf zal komen, is het punt wel gemaakt: diversiteit maakt teams sterker.

Wanneer we de deur van de consistoriekamer achter ons dichttrekken en ons denkbeeldig verplaatsen naar het schip van het kerkgebouw en rondkijken in de kerkelijke

gemeenschap zelf, stuiten we op een zelfde problematiek. Onderzoeksbureau Motivaction hanteert een segmentatiemodel met de verschillende sociale milieus.

Mensen worden gegroepeerd in acht sociale milieus op basis van hun levensinstelling. Motivaction doet dit voor diverse sectoren. Ook voor de Protestantse Kerk in Nederland is er met het mentality-model gewerkt. Kortweg is de conclusie dat de Protestantse Kerk vooral aansluiting vindt bij de traditionele burgerij en de postmaterialisten. Slechts een beperkt gedeelte van de samenleving is daarmee te vinden in de kerkenbanken. Het zou een indicatie kunnen zijn voor een in het algemeen wat gesloten opstelling door kerkelijke gemeenten. Een te hoog club-gehalte. De gemeente is heel open en tevens een warm bad voor de eigen leden, maar heeft (onbewust en onbedoeld) een hoge drempel voor buitenstaanders.

Als we over de denkbeeldige drempel naar buiten lopen en op het marktplein voor het kerkgebouw komen, kunnen we de lijn opnieuw doortrekken. Hoe kunnen traditionele burgers op een slagvaardige wijze contact maken met mensen die een totaal andere leef- en denkwijze hebben? Kunnen 'niet-zinzoekers' de zogeheten 'zinzoekers' wel bereiken? Dit soort vraagstukken zullen eerder concreet worden doordacht in de missionaire omgeving van een pioniersplek, maar zijn ook voor traditionele gemeenten van belang.

Hopelijk heb ik met het voorgaande in ieder geval bij u voor het voetlicht gekregen dat de kerk bij uitstek een plek is waar uiteenlopende mensen aan het werk zijn en waar mensen elkaar ontmoeten. De diversiteit van de vraagstukken rondom Mensen krijgt de volle aandacht op ons congres. In deze uitgave die als congres-special specifiek ingaat op wat u kunt verwachten op 12 april a.s. in Ede, treft u meer informatie aan. We twijfelen er niet aan dat we u daarmee over de drempel krijgen voor informatie, onderlinge ontmoeting en beursbezoek!

Adviesbureau Kerkfusies

Notarieel jurist met veel ervaring, adviseert en begeleidt plaatselijke kerken in het notariële traject van vereniging (fusie) tot en met de notariële akte.

Info: mr. M.J. van Vliet-de Vos,
T: 071-5210272, 0625 020 352,
E: info@advieskerkfusies.nl,
www.advieskerkfusies.nl

Meer dan steen

Terugblik VKB-Congres 2013

Van de beleidsvelden van de Vereniging was in 2013 "Gebouwen" aan de beurt. Een onderwerp met hoge actualiteitswaarde vanwege discussies over herbestemming, afstoting en multifunctioneel gebruik. Tevens een onderwerp met verschillende deelonderwerpen als subsidies, monumentale kerken, begraafplaatsen en orgels.

Op zaterdag 6 april 2013 werd het VKB-Congres gehouden in het "NBC" te Nieuwegein.

In zijn jaarrede sprak de voorzitter, de heer mr. P.A. de Lange, over het jaarthema. De heer De Lange constateerde dat de cirkel van de beleidsvelden rond is. In 2007 en 2008 zijn de themajaren gestart met "Gebouwen". Een kerkgebouw, als huis midden in een gemeenschap, speelt een belangrijke rol in de beleving en viering van het gemeente-zijn. Vervolgens gaf de heer De Lange een denkbeeldige rondleiding door plaats en functie van het kerkgebouw in de loop van de geschiedenis. Deze historische insteek kan behulpzaam zijn bij de zoektocht naar eigentijdse multifunctionaliteit.

In de hoofdinleiding van prof. dr. H. Pleij, voormalig hoogleraar in de Historische Nederlandse Letterkunde, werden kerkgebouwen neergezet als markante gebouwen. Bijvoorbeeld als vergaderplaats van de Staten-Generaal bij een inhuldiging. Vroeger was het kerkgebouw een sociale ontmoetingsplaats van de eerste orde. Door het vervagen van vertrouwde kaders pleit de heer Pleij voor het verkennen van ander gebruik van kerken. Hij ziet daarbij mogelijkheden als openbare ontmoetingsruimte.

In de hoofdinleiding van ds. P.L. de Jong werd stilgestaan bij de ontwikkelingen die plaats vonden tijdens zijn periode in Rotterdam-Delfshaven. De aanpak in de gemeente van de Oude of Pelgrimsvaderkerk kan leerpunten opleveren voor andere gemeenten. Ds. De Jong deed dan ook een oproep om van elkaar te leren, elkaar op te zoeken om ervaringen uit te wisselen.

Na de beide hoofdinleidingen volgde de presentatie van het boek "Protestantse kerken – hun pracht en kracht" van dr. R. Steensma. Deze presentatie werd verricht door de leerling, collega en huisvriend van de schrijver, dr. Justin Kroesen. Reacties op het boek werden gegeven door de heren drs. C. van 't Veen, directeur Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en B. van Bokhoven, lid van het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland. Eerste exemplaren van het boek werden uitgereikt aan beide heren.

Aan het slot van het ochtendgedeelte van het congres kondigde de voorzitter van de VKB, mr. P.A. de Lange, de instelling van een award aan. Colleges werden daarbij uitgenodigd om hun project in deze wedstrijd in te brengen. Het onderwerp van het project is dit jaar *gebouwen*. Dankzij een donatie van Marsh en Mercer is er een geldbedrag van € 5.000 te verdienen voor het beste project.

Mensen

Bij het arbeidsvoorwaardenoverleg voor de predikanten was het in 2013 onrustig. De onderhandelingen over de hoogte van de vergoeding voor de premie ziektekosten-verzekering leidde tot een impasse. Aan het einde van 2013 is er op basis van een verkenning door de directeur van de Dienstenorganisatie, de heer H. Feenstra, alsnog overeenstemming bereikt.

Op het VKB-congres hield de heer J. Runherd, teamleider predikantstraktementen en -pensioenen bij stafafdeling HRM van de Dienstenorganisatie, een workshop over het onderwerp "Actualiteiten van predikantstraktementen en -pensioenen".

Deskundigheidsbevordering bestuur. Vanuit de besluiten in het kader van de bestuurlijke vernieuwing is één van de aandachtsgebieden de aanwezigheid van bepaalde vaardigheden en deskundigheden in het bestuur. In 2013 zijn er opnieuw voortgangsgesprekken gehouden.

...De onderhandelingen over de hoogte van de vergoeding voor de premie ziektekosten-verzekering leidden tot een impasse...

In het vorige jaarverslag is er al gerapporteerd over het initiatief van CNV Kerk & Ideëel en de VKB om de handen ineen te slaan voor een arbeidsmarktonderzoek. Bij het onderzoek is samengewerkt met andere organisaties. Tijdens de vergadering van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland op vrijdag 26 april is het rapport "Meer zicht op werken in de kerk" aangeboden aan de preses van de synode. Voor de overhandiging van het rapport aan de preses en een korte inleiding was de heer Bram de Gier van PGGM HR Advies bereid gevonden.

Gebouwen en monumenten

Behoud, herbestemming en afstoting van kerkgebouwen krijgt meer en meer aandacht. De Dienstenorganisatie organiseerde in 2013 enkele expertmeetings om met deskundigen na te denken over de mogelijkheden van een eventuele landelijke stichting voor af te stoten kerkgebouwen. De VKB is daar geen voorstander van.

Het Overlegorgaan Stichtingen Behoud Kerkelijke Gebouwen (SBKG-en) van onze Vereniging, dat tweemaal per jaar bijeenkomt met de Commissie Gebouwen en Monumenten, is een belangrijk platform voor het uitwisselen van kennis en kunde op het gebied van gebouwen en monumenten.

Een specifiek aandachtspunt voor kerkgebouwen is de veiligheid. De heren H. Sevenstern en G. Noord van Marsh & Mercer hielden tijdens het VKB-congres een workshop over dit onderwerp: *"Hoe (on)veilig is uw kerk?"*

Tijdens de Groenekerkendag in Houten is een toolkit gepresenteerd op het gebied van Duurzaam Kerkbeheer. Onderdeel van dit instrument is een mogelijkheid om het energieverbruik van de eigen kerkgebouwen te vergelijken met andere kerkgebouwen voor deelnemers aan het collectief Energie voor kerken.

Naast aandacht voor het onroerende religieuze erfgoed komt er ook steeds meer aandacht voor kerkinterieurs en roerend religieus erfgoed. Collecties zijn kwetsbaar omdat deze voor publiek toegankelijk zijn en vaak door vrijwilligers worden beheerd. De nieuwe afdeling Erfgoed in Kerken en Kloosters van museum Catharijneconvent is in 2013 op dit terrein actief geworden. Het archief en de database van voorganger Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland (SKKN) zijn voor advies beschikbaar. Tijdens het VKB-congres hield de heer dr. J. Kroesen een workshop over het onderwerp *"De lust en last van een waardevol historisch kerkinterieur"*.

Mr. J. Broekhuizen, ambtelijk secretaris van CIO-K, hield tijdens het VKB-congres een workshop over het onderwerp: *"(BRIM)subsidies en draagvlakverbreding"*.

Kerkelijke begraafplaatsen

In onze kerk zijn er ongeveer 450 plaatselijke gemeenten die een kerkelijke begraafplaats exploiteren. De Commissie Kerkelijke Begraafplaatsen van onze Vereniging, die de colleges van kerkrentmeesters met raad en daad bij deze zaken terzijde staat, heeft ook in dit verslagjaar weer diverse adviezen aan colleges gegeven, vooral op het gebied van de actualiteit van het reglement en over zaken als graven voor onbepaalde tijd en de overdracht van de begraafplaats.

Tijdens het VKB-congres hield de heer J. la Croix, voorzitter van de Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen van de VKB, een workshop met een inleiding over de toekomst van de kerkelijke begraafplaats. Hij schetste daarbij een aantal voorwaarden om de begraafplaats op correcte wijze te exploiteren en te beheren.

Om de belangen van de beheerders van kerkelijke begraafplaatsen beter te dienen, is onze Vereniging ook vertegenwoordigd in de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB), een instelling die een aantal jaren geleden mede op initiatief van onze Vereniging werd opgericht.

Orgelzaken

Orgeladvisering

De begeleiding van orgeladvisering is de voornaamste taak van de Commissie Orgelzaken (COZ). In 2013 zijn 15 quick scans uitgevoerd. Daarnaast zijn er 7 orgelprojecten met advisering via de COZ afgerond. Het betreft instrumenten in IJsselstein, Culemborg, Monster, Oostwoud, Barendrecht, Middelharnis en Nieuw-Lekkerland. Met betrekking tot orgeladvisering zij nog vermeld dat de orgeladviseurs met wie de COZ samenwerkt, goed op de hoogte zijn van de wettelijke regelgeving in het kader van het Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten (BRIM), als ook van de mogelijkheden voor subsidies van andere instanties dan de overheid. Er is een fondsenlijst beschikbaar.

Informatie

In 2013 gaf de voorzitter, dr. J.D.Th. Wassenaar, voorlichting over het werk van de COZ op een landelijke bijeenkomst van het Overlegorgaan van de Stichtingen Behoud Kerkelijke Gebouwen (OVO).

Op verzoek van het hoofdbestuur publiceerde de COZ een serie artikelen over 'De ontwikkelingen in de kerkmuzikale praktijk' in *Kerkbeheer*. De eerste bijdrage verscheen in december 2012, de overige in 2013. Op 6 april verzorgden orgeladviseur Peter van Dijk en dr. Wassenaar een workshop over 'Zorg voor het orgel' tijdens het VKB-congres in Nieuwegein. Op 7 september sprak dr. Wassenaar over 'Zorg voor het orgel, liefde voor het orgel' tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de Stichting tot Behoud van het Nederlandse Orgel, in Elburg. De toespraak zal als brochure uitgegeven worden.

Beleidszaken

De COZ heeft de vraag onder ogen gezien of ze haar taak niet moet verbreden in de richting van dienstverlening aan en ondersteuning van de gehele kerkmuzikale praktijk. Het is immers niet meer zo dat het orgel een monopoliepositie heeft als het om de begeleiding van de gemeentezang gaat. De COZ heeft besloten hierover contact te zoeken met de Commissie Kerkmuziek van het Protestants Landelijk Dienstencentrum. De COZ heeft het hoofdbestuur van de VKB een ander financieringsmodel, waarbij de opdrachtgever alleen betaalt voor de quick scan en niet meer voor de verdere begeleiding door de COZ, in overweging gegeven. Het hoofdbestuur van de VKB heeft daarmee ingestemd. De COZ heeft ook nagedacht over de taak en positie van de commissie, mede naar aanleiding van vragen met betrekking tot de kerkordelijke verankering van haar werk. Het hoofdbestuur van de VKB heeft aangegeven hier in 2014 verder over te willen nadenken.

Loop geen onnodig risico.

Kleiner risico			Groter risico			
Doorgaans hoger rendement			Doorgaans hoger rendement			
1	2	3	4	5	6	7

Lees de Essentiële Beleggersinformatie.

DIT IS EEN VERPLICHTE MICHTELING

Zou uw kerk in haar onderneming beleggen?

Duurzaam beleggen in microfinanciering. Een financieel rendement én een hoog sociaal rendement. Wilt u weten hoe dit werkt? Kom naar de Oikocredit workshop tijdens het VKB congres.

Voor meer informatie neemt u contact op met Monique Voorbij (PKN): 030-8801607 of Otto Albrecht (Oikocredit): 030-2341069

OIKO CREDIT
Investeren in mensen

Samenwerking

De COZ vergaderde tweemaal met de aan haar verbonden orgeladviseurs. Niet alleen werden de ontwikkelingen op het terrein van de orgeladvisering besproken. Ook werden kwesties als de bereikbaarheid van de adviseurs en de communicatie door en met hen aan de orde gesteld.

Enkele vertegenwoordigers van de COZ spraken met een delegatie van de Vereniging van Orgelbouwers in Nederland (VON). De COZ hecht aan goede relaties met de orgelbouwers. Er werd onder meer gesproken over de komst van buitenlandse orgelbouwers op de Nederlandse markt en over de gang van zaken bij het opstellen en aanbieden van offertes, die nogal divers is. Wat dat laatste betreft: de VON werkt aan een model, waardoor uniformiteit (ook ter zake van bijvoorbeeld oplevertermijnen) bevorderd zal worden. In dit verband wordt opgemerkt dat quick scans nog wel eens worden gebruikt als basis voor offertes, waarvoor zij niet bedoeld zijn.

...De COZ hecht aan goede relaties met de orgelbouwers...

De COZ onderhield goed contact met het College van Orgeladviseurs in Nederland (CvON). In 2012 werd de Erkenningregeling Orgeladviseurs gepresenteerd. De COZ heeft er bij de aan haar verbonden adviseurs op aangedrongen dat zij zich laten certificeren, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben. Voorlopig is er nog sprake van een overgangsfase. De heer Roth en dr. Wassenaar voerden een gesprek met de heer Rudi van Straten van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Ze spraken onder meer over de subsidieregelingen.

Commissie

De COZ nam afscheid van het bestuurslid dr. T.W.F. den Toom, die aftredend was. Ze verwelkomde mr. M.C. van der Klooster als nieuw lid van de commissie.

Geld

Geldwerving

Tijdens de algemene vergadering was de gebruikelijke tijd ingeruimd voor een eerste indruk van de resultaten van de actie Kerkbalans 2013 door de voorzitter van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (RPG), mevrouw ds. L.G. Bos. De eerste indruk liet een verwachte daling van omstreeks 2,5 procent zien. Een grotere verwachte daling dan in het voorgaande jaar (in 2012 bedroeg de verwachte daling 2 procent).

De heer O. Albrecht van Oikocredit gaf tijdens het VKB-congres een workshop over "Duurzaam beleggen".

De heren L. Looman en drs. M. van Keeken, van ABN AMRO MeesPierson, stonden tijdens het VKB-congres in een workshop stil bij het onderwerp "Meer dan Steen", over beleid en beheer van het vermogen.

Op 14 november vond in het auditorium van het ABN AMRO hoofdkantoor een door de bank en de VKB georganiseerde workshop "crowdfunding" plaats. Het was een drukbezochte bijeenkomst over een actueel onderwerp en een nieuwe vorm van samenwerking.

In 2013 is er in publicaties en bijeenkomsten ruim aandacht geschonken aan de voorbereiding op de komst van Single Euro Payments Area, ofwel SEPA.

BTW en fondswerving kreeg ook de nodige aandacht. Naar aanleiding van een waarschuwing van de Europese Commissie aan het adres van de Nederlandse regering kwamen ook de kerken in beeld. De fiscaal adviseur van de VKB, drs. W. van Vliet, publiceerde in "Kerkbeheer" informatie over de gevolgen voor kerkelijke gemeenten en diaconieën.

Organisatie

Het VKB-congres kreeg opnieuw de formule die sinds enkele jaren wordt toegepast. Na de algemene vergadering met hoofdzakelijk huishoudelijke aangelegenheden was er een congres met een sterk inhoudelijke programmering. Niet alleen twee hoofdinleidingen, maar ook workshops na de pauze. Tijdens het congres was er gelegenheid voor de aanwezigen om op de beursvloer de stands van exposanten te bezoeken, het vakmanschap te bewonderen en informatie in te winnen. Dit is een gewaardeerd onderdeel van het VKB-congres. Een nieuw element in 2013 was het partnerprogramma. Een mogelijkheid om als congresganger en partner samen een dag op pad te gaan. Een busreis naar "Kasteel de Haar", een lunch en een presentatie door de conservator van Museum Catharijneconvent, mevrouw Tanja Kootte, resulteerden in een geslaagde dag.

De onderwerpen van de diverse workshops staan bij de diverse thema's genoemd. Een workshop op het gebied van lokale organisatie was "Ontwerp zelf uw kerkblad" van inleider de heer P.C. Lagerweij (Libertas).

Mede naar aanleiding van de uitkomsten van het lezersonderzoek over het maandblad "Kerkbeheer" is er een Werkgroep Kerkbeheer ingesteld om mogelijke veranderingen in het blad, zoals vormgeving, frequentie, onderwerpen en bemensing, verder uit te werken.

Beheermodel. In het verlengde van "Kansen voor Kerken!" (2010) zijn de nodige voorbereidingen getroffen voor "Kansen voor Kerken 2.0." over verandermanagement in de kerkelijke beheersorganisatie.

In 2013 is vanuit de beleidsvelden gewerkt aan de definitieve formulering van een Beleidskader/Beleidsplan 2013-2017 voor de vereniging. Het beleidskader/beleidsplan is in december vastgesteld. Tevens zijn daarin een twaalfstal prioriteiten benoemd die voorrang krijgen bij de verdere uitwerking van het jaarplan.

Onder de rubriek Geld is geschreven over de workshop "crowdfunding" op 14 november. Deze workshop was naast de inhoudelijke kant een eerste pilot van het

onderwerp VKB-partnership. Een ontwikkeling die moet leiden tot een meer structurele uitwisseling van betrok

Provinciale afdelingen

Verenigingsaangelegenheden en inhoudelijke onderwerpen

Het hoofdbestuur van de Vereniging belegt periodiek besprekingen met de vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen. In 2013 waren er twee bijeenkomsten: op 9 maart en op 2 november.

Tijdens de bijeenkomsten was er onder meer aandacht voor verenigingsaangelegenheden als de versterking van de rol van provinciale afdelingen, de beleidsplanning van de VKB, maar ook inhoudelijke onderwerpen als de resultaten van het lezersonderzoek Kerkbeheer en het omgaan met jongeren kregen de aandacht. Voor het gesprek over de jongeren was ds. H. van Wijnen tijdens de vergadering van 9 maart aanwezig om het gesprek in te leiden aan de hand van een praatstuk. Daarnaast was er ruimte voor de afdelingen om ervaringen uit te wisselen.

...De afdelingen zijn een belangrijke schakel in het verenigingsleven...

Elke provinciale afdeling is vertegenwoordigd in het hoofdbestuur. Het belang hiervan is dat het hoofdbestuur daardoor geïnformeerd wordt over wat er op het grondvlak leeft. Bovendien geeft dat de hoofdbestuurleden die tevens lid zijn van de provinciale afdelingen de gelegenheid het beleid van de VKB op afdelingsvergaderingen toe te lichten. De afdelingen zijn namelijk een belangrijke schakel in het verenigingsleven. In 2013 is opnieuw specifiek aandacht geschonken aan het ondersteunen van afdeling Noord-Holland door het organiseren van diverse goedbezochte bijeenkomsten.

Bestuurswisselingen

In *Groningen* hebben de heren A.J. Smid en L. Spijk hun bestuursfunctie neergelegd. De heren J. Kamminga uit Zuidhorn en J. Kolk uit Appingedam zijn toegetreden tot het bestuur.

In *Friesland* is de heer Folbert afgetreden als lid van het algemeen bestuur. De heer K. Dijkstra uit Oostermeer is toegetreden tot het algemeen bestuur.

In *Overijssel-Flevoland* zijn de heren G. Hendriksen uit Tubbergen, J. van der Sluis uit Nieuwleusen en H. van der Wal uit Heino toegetreden tot het bestuur.

In *Utrecht* heeft de heer H. Jonkvorst wegens gezondheidsredenen zijn bestuursfunctie neergelegd. De heer A. Langenberg uit Linschoten is toegetreden tot het bestuur.

In *Zuid-Holland* zijn de heren R. van der Wel uit Meerkerk ►

en P. van der Ree uit Heukelum toegetreden tot het bestuur.

In *Zeeland* is de heer J.A. van Dalen afgetreden als lid van het bestuur.

Afdelingsbijeenkomsten

Groningen: 11 april 2013 werd te Haren de ledenvergadering gehouden met een inleiding door de heer ds. W.B. Beekman over het onderwerp "Leve de dorpskerk".

Op 11 september 2013 was er een jubileumbijeenkomst in Ten Boer ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan van provinciale afdeling Groningen. Tijdens deze bijeenkomst werd ook het gedenkboek "Werken in en voor de Kerk" gepresenteerd.

Daarnaast werden in het najaar drie regiobijeenkomsten belegd, namelijk op 16 oktober (Zuidhorn), 17 oktober (Stedum) en 7 november (Onstwedde) met als onderwerp "Praktijkervaringen naar aanleiding van het pilotproject veiligheidszorg Groningen 2012-2013", verzorgd door medewerkers van Erfgoedpartners Groningen.

Friesland: de ledenvergadering werd op 11 maart 2013 te Leeuwarden gehouden met een inleiding door de heer P. Karstkarel, historicus en lid van het team dat bezig is met de inventarisatie van mogelijke herbestemmingen van kerkgebouwen, het zogenoemde Deltaplan.

Er waren vijf regiobijeenkomsten, namelijk op 28 oktober (Dokkum), op 29 oktober (Heerenveen), op 7 november (Franeker), op 11 november (Drachten) en op 12 november (Sneek). Op deze avonden werd door de heer J. Zetzema vanuit het Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken (RCBB) een inleiding verzorgd over de structuur van de Protestantse Kerk in Nederland en de positie van het college van kerkrentmeesters daarin. Vanuit het Kantoor van Kerkelijke Goederen (KKG) werd informatie verstrekt over pachtzaken door de heer ing. G.J. Kolkman of de heer mr. H.J. Woltersom. Vanuit de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen van Friesland werden door de heer J. Jongsma recente ontwikkelingen geschetst met betrekking tot subsidieregeling.

Drenthe: 18 maart 2013 was te Beilen de ledenvergadering. Dr. J.E.A. Kroesen, universitair docent Kunstgeschiedenis van het Christendom aan de Rijksuniversiteit Groningen, hield een inleiding over: "Historische kerken in het Noorden: gebouwen, inrichting, beeldtaal". Er waren twee regiobijeenkomsten, namelijk op 14 november (Borger) en op 19 november (Vries). Op beide bijeenkomsten waren de inleiders ir. D. Hoogendoorn (lid hoofdbestuur VKB) met het onderwerp: "Stappenplan keuze kerkgebouw" en mevrouw M.W. Volders (RCBB Groningen-Drenthe) met het onderwerp: "Financieel beheer in de plaatselijke gemeente".

Overijssel-Flevoland: 27 november 2013 was in Raalte de ledenvergadering. De heer T.H. Copier van Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG) hield een lezing over het onderwerp: "Hoe dien je als gemeente om te gaan met de liquide middelen in een tijd waarin banken af en toe omvallen?"

Gelderland: 2 maart 2013 te Beekbergen was de leden-

vergadering met een inleiding door de heer ds. W.B. Beekman over het onderwerp "Leve de dorpskerk". Er was één regiobijeenkomst op 21 november in de Dorpskerk van Rheden. Onderwerp was: "Ik zie GOUD in jou.." over geldwerving in de eigen gemeente. Inleider was de heer E. Fokkema uit Twello.

Utrecht: 4 maart 2013 te Zeist was de jaarvergadering. Ds. W.B. Beekman hield een inleiding over het onderwerp "Leve de dorpskerk", naar aanleiding van de uitkomsten van zijn studieverlof.

Er waren drie regiobijeenkomsten, namelijk: 4 november (Amersfoort), 11 november (Kockengen) en 13 november (Houten). Op deze avonden werden twee onderwerpen behandeld. De heer A. van der Laan, voormalig secretaris van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB), presenteerde: "Het kerkhof: een lust of een last?" en de heren D. Ruiter en H. Merkelbach, beiden werkzaam bij het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht, hielden een inleiding over "Het beheren van de kerkelijke archieven".

Noord-Holland: Er waren vijf regiobijeenkomsten, namelijk: 12 november (Hoogkarspel), 14 november (Landsmeer), 19 november (Schagen), 26 november (Kudelstaart) en 27 november (Bussum). Tijdens deze bijeenkomsten werd de bestuurlijke vernieuwing van de vereniging toegelicht door de voorzitter of secretaris van het hoofdbestuur, respectievelijk de heren mr. P.A. de Lange en W.G. Roseboom. Verder werd aandacht besteed aan de plaatselijke geldwerving door drs. E. van Rijssen. De heren mr. drs. J.C. Schaap en/of ing. E. Klein verzorgden tijdens deze avonden het onderdeel "Kerkdialogo".

Zuid-Holland: Op 20 maart 2013 te Papendrecht was de ledenvergadering. De heer B. van Noord, projectleider Samenwerking Gemeenten bij de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland, hield een inleiding over "Als het alleen steeds lastiger wordt". Er waren twee regiobijeenkomsten, namelijk: 11 november (Alphen aan den Rijn) en 12 november (Papendrecht). Op deze avonden werden twee onderwerpen behandeld. De heer G. Oosterwijk, gemeenteadviseur Kerkbeheer, presenteerde het onderwerp: "De mogelijkheden en beperkingen bij een stichting voor het beheer en de exploitatie van het kerkgebouw of kerkelijk centrum".

De heren H. Sevenstern, risicospecialist op het gebied van brandveiligheid, en G. Noord, risicospecialist op het gebied van criminaliteitspreventie, werkzaam op de preventieafdeling van verzekeringsmakelaar Marsh, presenteerden het onderwerp "Hoe (on)veilig is uw kerk".

Zeeland: 1 mei 2013 te 's-Gravenpolder was de ledenvergadering. De heer N. Rijnbende, projectleider van het team Ondersteuning Plaatselijke Geldwerving (OPG) verzorgde een inleiding over de optimalisering van de plaatselijke geldwerving. De heer K. Hommersom, gemeenteadviseur LRP, verstrekte na de pauze informatie over SEPA.

De voor het najaar geplande regiobijeenkomsten zijn door omstandigheden niet doorgegaan.

Noord-Brabant-West: 20 maart 2013 te Waalwijk was de ledenvergadering. De heer ir. D. Hoogendoorn, lid van het hoofdbestuur van de VKB, hield een inleiding over het onderwerp: "Keuze en afstoten van een kerkgebouw".

Er waren twee regiobijeenkomsten, namelijk op 13 november (Waspik) en op 20 november (Roosendaal). Tijdens deze bijeenkomsten hield de heer ir. E. Neuhaus van Physitec een inleiding over het onderwerp "Kerkverwarming en energiekosten".

Oost-Noord-Brabant en Limburg: 20 november 2013 te Weert was de ledenvergadering. De heer R. Scheffers, accountmanager bij Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG), hield een inleiding over "Spaargelden".

De heer J. de Koster, senior gemeenteadviseur bij de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk, hield een inleiding over het onderwerp "Samenwerking van gemeenten en de rol van de kerkrentmeester".

Bureauactiviteiten

Hieronder volgt een samenvatting van de meest relevante activiteiten die vanuit het Centraal Bureau van onze Vereniging te Dordrecht ten dienste van de plaatselijke gemeenten worden verricht.

Website

In 2013 is verder gewerkt aan het realiseren van een goed functionerende website. De website is een belangrijk stuk gereedschap in de realisatie van de functies van de VKB als kennisinstituut en dienstverlener. In 2013 is het onderdeel kerkmarkt aan de functionaliteit toegevoegd.

Plaatselijke geldwerving

Net als in andere jaren heeft de Vereniging aan veel gemeenten materialen en drukwerk voor Kerkbalans geleverd. Een toenemend aantal gemeenten maakt gebruik van de mogelijkheid om voor actie Kerkbalans via het Centraal Bureau een maatwerkfolder met gemeente specifieke informatie te laten ontwikkelen.

Na een pilot in 2012, is er in 2013 opnieuw rechtstreeks materiaal geleverd aan een aantal rooms-katholieke parochies. Met meerdere bisdommen waren daarover afspraken gemaakt.

...De meest relevante activiteiten die vanuit het Centraal Bureau worden verricht...

Maandblad "Kerkbeheer"

In het afgelopen jaar was het maandblad Kerkbeheer opnieuw verenigingsorgaan met veel informatie over

landelijke zaken - zoals de algemene vergadering - en de activiteiten van de provinciale afdelingen, naast vakblad met veel inhoudelijke informatie over actuele zaken voor de kerkrentmeesters. In 2013 zijn de uitkomsten van het gehouden lezersonderzoek gepubliceerd. De waardering voor de periodiek is over het algemeen goed. Leerpunten uit het onderzoek worden verder uitgewerkt. Eén van de onderwerpen daarbij is een mogelijke digitale versie, naast de huidige geprinte editie.

Verzekeringen

Na de overdracht van de verzekeringen aan Marsh en Mercer verricht de VKB zelf geen verzekeringsactiviteiten meer als advisering, schademeldingen etc. De verzekeringen blijven voor de leden wel beschikbaar via de volgende website: www.vkb-verzekeringen.nl.

Overige brochures en uitgaven

Ook in het afgelopen verslagjaar kon onze Vereniging colleges van kerkrentmeesters weer van dienst zijn met het geven van diverse uiteenlopende adviezen op het gebied van het kerkrentmeesterlijk beheer en de verstrekking van diverse uitgaven op het gebied van voorlichting aan de kerkrentmeesters en gemeentelieden. Daarnaast stelt onze Vereniging verschillende modelovereenkomsten, brochures op het gebied van veiligheid van de kerkelijke gebouwen, Arbozorg, risico-inventarisatie en -evaluatie, bedrijfshulpverlening, etc. aan haar leden beschikbaar. Veel van deze modellen zijn te downloaden (na ingelogd te zijn) van de website www.kerkrentmeester.nl.

Sedert het congres in april zijn er boeken verkocht met de titel: "Protestantse kerken – hun pracht en kracht" van dr. R. Steensma. Ook voor het Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen, dat in 2010 door onze Vereniging is uitgegeven, is nog steeds belangstelling.

Tenslotte geeft onze Vereniging de Handleiding ten dienste van kerkrentmeesters uit, waarin alle onderwerpen opgenomen zijn waarmee colleges van kerkrentmeesters in de dagelijkse praktijk te maken kunnen krijgen.

Onderscheidingen

Sinds vele jaren stelt de Vereniging draaginsignes beschikbaar voor plaatselijke functionarissen die werkzaam zijn in een beheerfunctie van de gemeente waarvoor het college van kerkrentmeesters als zodanig een taak is toebedeeld. Het assortiment is inmiddels uitgebreid met draaginsignes voor andere functies dan beheer met het logo van de Protestantse Kerk in Nederland. Beide soorten draaginsignes hebben dezelfde criteria voor toekenning, namelijk:

- draaginsigne in brons (tot 25 jaar);
- zilveren draaginsigne bij minimaal 25 functie jaren;
- gouden draaginsigne bij minimaal 40 functie jaren; en
- gouden draaginsigne met briljant bij minimaal 50 functie jaren.

Ook in dit verslagjaar werden weer vele onderscheidingen door het hoofdbestuur van de VKB aan plaatselijke functionarissen toegekend. ►

Organisatie

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur was per 31 december 2013 als volgt samengesteld:

M.G.R. Barendrecht, Maassluis
W.J. van Biezen, Sassenheim
Ds. L.G. Bos, Gouda
Drs. J. la Croix, Rotterdam
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, Leiden
Ir. D. Hoogendoorn, Eelde
Mr. J. Kos, Oisterwijk
Mr. P.A. de Lange, Piershil
L.M. Moerland, Tholen
Drs. C. de Raadt, Bodegraven
J.C. Riemersma, Lunteren
Mr. A. Rigters, De Bilt
W.G. Roseboom, Nieuwegein
Mevr. E.J. Steensma-Dijk, Buitenpost
Prof. ir. M.J.L. Tiernego, Breda
Mevr. M.W. Volders, Beilen
D. de Vries AA, Menaldum
Drs. H. van der Wal, Heino
Ir. B.P. de Wit RTD, Sprang-Capelle

Ereleden:

D.G. Bijl, Haastrecht
Th.L. van Hazel, Oegstgeest
Drs. G. van Soest, Ede

Staf:

H.L. Roth, directeur
Drs. E. van Rijssen MBA, adjunct-directeur

Op 4 mei 2013 overleed het hoofdbestuurslid de heer drs. K. van de Wetering uit Delft. Een "In memoriam" is opgenomen in "Kerkbeheer" van juni 2013. Het hoofdbestuur is dankbaar voor alles wat de heer Van de Wetering voor kerk en VKB heeft mogen betekenen.

In 2013 werd het bestuurslidmaatschap neergelegd door de heren H. Jonkvorst, Woudenberg en L. Spijk, Roodeschool. Het hoofdbestuur bedankt beide heren voor het werk dat zij voor onze Vereniging in het belang van haar leden hebben verricht. De heer Spijk wordt opgevolgd door de heer J. Kamminga, Zuidhorn.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur was per 31 december 2013 als volgt samengesteld:

Mr. P.A. de Lange, voorzitter
Drs. C. de Raadt, vice-voorzitter
Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, penningmeester
W.G. Roseboom, secretaris/2e penningmeester
Mevr. E.J. Steensma-Dijk, lid
M.G.R. Barendrecht, lid
Ir. B.P. de Wit RTD, lid
Prof. ir. M.J.L. Tiernego, lid

Centraal Bureau

Op 19 januari 2013 overleed op de leeftijd van ruim 92 jaar de heer C.D. Tiggelman uit Papendrecht. De heer Tiggelman, die de Vereniging van Kerkvoogdijen (VVK) 36 jaar als directeur van het Centraal Bureau heeft gediend, trad als eerste functionaris op 1 augustus 1946 bij de VVK in dienst. Onze Vereniging en de toenmalige colleges van kerkvoogden zijn de heer Tiggelman veel dank verschuldigd voor het belangrijke werk dat hij voor de Kerk en haar gemeenten verricht heeft. In "Kerkbeheer" van februari 2013 is een "In memoriam" opgenomen.

De personele samenstelling van het Centraal Bureau was in 2013 als volgt: H.L. Roth (directeur), drs. E. van Rijssen MBA (adjunct-directeur), N.J.M. de Jong, R. Kersten, J. Zwep-Versteeg (administratieve medewerkers), A. van Bergeijk en M. van Ooijen (commercieel medewerkers). De heer R.M. Belder blijft nog bij het Centraal Bureau betrokken als vrijwilliger. Tijdens de drukke periode voor Kerkbalans heeft de heer J. Doornik, kerkrentmeester uit Dordrecht, als vrijwilliger opnieuw geholpen bij het verwerken van de bestellingen.

Tenslotte

Het hoofdbestuur is dankbaar voor het vele werk dat in het afgelopen jaar is verzet door de bestuurders en de verschillende adviseurs van de Vereniging met ondersteuning van ons Centraal Bureau. Het hoofdbestuur zal alles in het werk blijven stellen om de leden van de Vereniging zo goed mogelijk van dienst te zijn, zodat zij op plaatselijk niveau in staat gesteld worden hun taak optimaal te vervullen.

Het hoofdbestuur spreekt de hoop uit dat de Heer van de Kerk onze Vereniging daarbij wil bijstaan en wij bidden dat Hij Zijn zegen aan het werk van onze Vereniging wil verbinden, zodat zij dienstbaar mag zijn aan de opbouw van de Kerk.

Mr. P.A. de Lange, voorzitter
W.G. Roseboom, secretaris

Dordrecht, 31 december 2013

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 22 februari 2014 van het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland.

Jaarrekening 2013 van de VKB

Aan de leden van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De in het maandblad "Kerkbeheer" opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten met bijhorende toelichting, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht per 17 februari 2014. Wij hebben een goedgekeurd oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 17 februari 2014.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

BALANS PER 31 DECEMBER 2013 (na resultaatsbestemming)		
Activa	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	6.331	9.497
Materiële vaste activa	7.209	7.518
Financiële vaste activa	9.895	9.895
	<u>23.435</u>	<u>26.910</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	11.326	16.799
Vorderingen	136.947	279.956
Kas- en banksaldi	384.225	214.177
	<u>532.498</u>	<u>510.932</u>
	555.933	537.842
	=====	=====
Passiva	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
ALGEMENE RESERVE		
	392.837	370.149
BESTEMMINGSRESERVE		
	0	11.900
VOORZIENINGEN		
	9.674	9.674
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Belastingen	52.350	56.851
Crediteuren	101.072	89.267
	<u>153.422</u>	<u>146.118</u>
	555.933	537.842
	=====	=====

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland te Dordrecht in overeenstemming met Richtlijn voor

de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Was getekend,

Sliedrecht, 17 februari 2014

WITH accountants B.V.
P. Alblas RA

REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2013

Netto omzet	Rekening 2013 €	Begroting 2013 €	Rekening 2012 €
Contributie	324.968	325.000	301.186
Kerkbalans	281.951	295.000	321.448
Kerkbeheer	99.112	108.000	101.860
Oorkonden/Insignes	48.004	50.000	44.623
Overige publicaties/diensten	13.593	10.000	8.412
Vergoeding verzekeringen	30.351	30.000	35.805
Overig omzet	25.932	28.000	31.284
Totaal netto omzet	823.911	846.000	844.618
Af: Inkoopkosten			
Kerkbalans	147.201	130.000	149.557
Kerkbeheer	81.221	94.000	90.895
Oorkonden/insignes	23.902	22.000	28.019
Overige publicaties/diensten	12.680	4.000	4.064
Totaal inkoopkosten	265.004	250.000	272.535
Bruto marge	558.907	596.000	572.082
Af: Overige kosten			
Salarissen	348.184	368.000	334.368
Bestuurskosten	64.966	67.000	64.229
Huisvestingskosten	57.001	56.000	56.714
Apparaatskosten	67.344	101.000	51.602
Bankkosten	1.377	1.000	1.303
Afschrijvingen	6.221	6.000	5.672
Totaal overige kosten	545.093	599.000	513.888
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening	13.815	-3.000	58.194
Rente	5.664	3.000	5.998
Nagekomen baten	0	0	0
Nagekomen lasten	8.691	0	6.313
Totaal nagekomen baten/ lasten	-8.691	0	-6.313
Netto resultaat	10.787	0	57.880
Bestemming van het saldo:			
Onttrekking/toename van de bestemmingsreserve website	-11.900		11.900
Toename van de algemene reserve	22.687		45.980
Totaal	10.787		57.880

**■ Verslag van het
hoofdbestuur**

Over het boekjaar 2013 behaalde de Vereniging een voordelig resultaat van € 10.787, meer dan begroot maar aanzienlijk minder dan het resultaat in het vorige boekjaar (€ 57.880). Het verminderde resultaat is vooral toe te schrijven aan tegenvallende inkomsten uit Kerkbalans, waartegenover onvoldoende kostenbesparingen konden worden gesteld. Het voordelige resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve, die hiermee verder herstelt van de in de jaren 2008-2010 genomen verliezen.

Toelichting op de balans

De balans 31-12-2013 laat een beperkte stijging van het balanstotaal zien, voor een belangrijk deel vanwege de groei van de algemene reserve. Belangrijkste verschil ten opzichte van vorig jaar is de daling van vorderingen: vanwege een snellere levering van Kerkbalansmaterialen eind 2013 kon een groter deel van de betalingen in datzelfde boekjaar geïnd worden. De bestemmingsreserve à € 11.900 die in 2012 is ingesteld is in 2013 besteed en via de resultaatsbestemming onttrokken aan deze reserve. Het eigen vermogen stijgt als gevolg van de toevoeging van het voordelig resultaat.

**Toelichting op de rekening van
baten en lasten**
Netto omzet

- De contributie is conform begroting.
- De omzet Kerkbalans is aanmerkelijk lager dan vorig jaar. Belangrijke redenen zijn de daling in afgenomen volumes van Kerkbalans materialen, maar ook een doorgevoerde prijsverlaging aan gemeenten speelt een rol (effect ca. € 6.000).
- De opbrengst van Kerkbeheer daalt licht ten opzichte van 2012, vooral door terugloop van advertentie-inkomsten.
- Oorkondes/insignes stijgen in omzet ten opzichte van 2012 vanwege het aantrekken van de vraag naar de nieuwe lijn insignes met Protestantse Kerk-logo.
- Opbrengst van overige publicaties

is gestegen vanwege de opname van het boek van Regnerus Steensma in het VKB-boekenassortiment.

- De verzekeringsvergoeding is ongeveer gelijk aan de begroting.
- De overige omzet daalt; er is in tegenstelling tot vorig jaar geen onderzoek voor derden uitgevoerd en de omzet van de beurs (vanwege minder standhouders) is lager dan in 2012.

Inkoopkosten

De inkoopkosten van Kerkbalans daalden niet naar rato van de omzetzijding. De "rek is er een beetje uit" (in vorige jaren konden substantiële kostenverlagingen worden geboekt), en bij promotiematerialen zijn extra inkoopkosten geweest zodat de kosten daarvan zijn toegenomen. Voor Kerkbeheer is dankzij scherpere condities wel een gevoelige kostenreductie bewerkstelligd. Bij insignes is sprake geweest van vermindering van voorraden waardoor de inkoopkosten niet in de pas liepen met de toegenomen omzet.

Per saldo daalde de marge met ongeveer € 14.000.

Overige kosten

Personeelskosten zijn hoger dan vorig jaar, maar lager dan begroot. Per medewerker zijn de kosten nauwelijks gestegen, maar in 2012 was er een vacature gedurende 4 maanden en dit jaar niet. De bijzondere lasten zijn vooral ontstaan door een in het tweede halfjaar uitgevoerd extern onderzoek ten behoeve van het optimaliseren van de bureauformatie.

Vooruitblik 2014

De begroting 2014 is vastgesteld in de vergadering van het hoofdbestuur op 14 december 2013. Zij wordt gepubliceerd in het maartnummer 2014 van Kerkbeheer en wordt besproken in de Algemene Vergadering van 12 april 2014, waarin tevens de hoogte van de contributie voor het jaar 2014 zal worden vastgesteld.

Bestuursamenstelling

De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB) is werkzaam ten behoeve van de kerkrentmeesters in

de Protestantse Kerk in Nederland. De VKB kent een decentrale organisatie met een bestuur dat is opgebouwd vanuit besturen van provinciale afdelingen, die een afvaardiging in het hoofdbestuur aanwijzen. Het hoofdbestuur bestond aan het einde van het verslagjaar uit 21 personen; naast de afdelingsvertegenwoordiging worden tevens personen op basis van specifieke deskundigheden uitgenodigd in het HB zitting te nemen. Er is een dagelijks bestuur dat vooral als taak heeft de agenda van het hoofdbestuur voor te bereiden. Per 31 december van het verslagjaar fungeert als voorzitter

mr. P.A. de Lange, als secretaris de heer W.G. Roseboom en als penningmeester ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA. Het bestuur wordt ondersteund door een compact bureau in Dordrecht met een bezetting van 4,8 FTE per 31 december 2013. De directie wordt gevormd door de heer H.L. Roth (directeur) en drs. E. van Rijssen MBA (adjunct directeur).

Dordrecht, 5 februari 2014

Mr. P.A. de Lange, voorzitter

Ing. D.J. van Cuilenburg AA/MA, penningmeester

■ Voorstel contributie 2014

Het hoofdbestuur van de VKB stelt voor om de contributie in 2014 te verhogen met gemiddeld 2,71 procent conform het besluit van de algemene vergadering de contributie te laten stijgen met het jaarlijkse inflatiepercentage. De resulterende bedragen per gemeentegrootteklasse zijn naar beneden afgerond. Verwezen wordt naar het hieronder afgedrukte contributievoorstel voor 2014.

Iedental gemeente	contributie 2013	voorstel 2014
tot 500	€ 132	€ 135
tot 1000	€ 189	€ 194
tot 2000	€ 246	€ 252
tot 3000	€ 302	€ 310
tot 4000	€ 360	€ 369
tot 5000	€ 411	€ 422
vanaf 5000	€ 469	€ 481

Kalender voor kerkrentmeesters

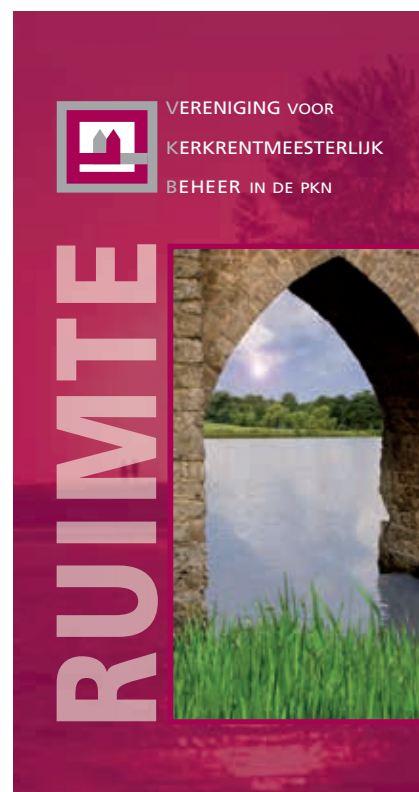
Voor de colleges van kerkrentmeesters is het van belang in de komende maanden o.m. aan de volgende zaken aandacht te besteden:

Maart:

- Bedanken van de gemeenteleden voor de toegezegde bijdrage voor Kerkbalans 2014 in de vorm van een publicatie in het kerkblad met daarbij een overzicht van de eerste meer definitieve resultaten van de actie Kerkbalans.
- Inzenden van de inlichtingenstaat van de actie Kerkbalans 2014 aan de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (postbus 176, 3300 AD Dordrecht).
- Activeren van de gemeente voor de Paascollecte en bestellen van enveloppen voor de Paascollecte bij de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer te Dordrecht.
- Bespreking van de cijfers van de voorlopige jaarrekening 2013 in het college van kerkrentmeesters.
- Betaling Maandnota.

Begroting VKB 2014

■ Voorlichtingsboekje "Ruimte"

Leverbaar is het boekje "Ruimte" dat voor verschillende doeleinden geschikt is. In de eerste plaats kan het gebruikt worden voor de belijdeniscatechisanten om hun informatie te geven over de financiële behoefte van kerk en plaatselijke gemeente, over de bestuurlijke opbouw van de kerk, enz.

Verder is dit boekje uitermate geschikt om uit te reiken aan de vele vrijwilligers die zich voor de plaatselijke gemeente inzetten.

Tenslotte kan dit boekje op gemeenteevonden gebruikt worden om informatie te geven over de gehele organisatie van kerk en gemeente.

"Ruimte" is een fraai geïllustreerd boekje, dat informatie biedt die van belang is voor alle leden, die wat meer over kerk en gemeente dienen te weten.

De prijs voor dit boekje, dat sinds eind maart jl. in full color is uitgevoerd, bedraagt € 1,00 exclusief verzendkosten en BTW. Bestellen kan via de webshop door in te loggen op de website www.kerkrentmeester.nl, per e-mail aan j.zwep@kerkrentmeester.nl of per telefoon 078-63 93 664.

	Rekening 2013 €	Begroting 2014 €
Netto omzet		
Contributie	324.968	326.000
Kerkbalans	281.951	330.000
Kerkbeheer	99.112	100.000
Oorkonden/Insignes	48.004	57.000
Overige publicaties/diensten	13.593	10.000
Provisie	30.351	30.000
Overig omzet	25.932	24.000
Totaal netto omzet	823.911 =====	877.000 =====
Af: Inkoopkosten		
Kerkbalans	147.201	140.000
Kerkbeheer	81.221	70.000
Oorkonden/insignes	23.902	28.000
Overige publicaties/diensten	12.680	4.000
Totaal inkoopkosten	265.004 =====	242.000 =====
Bruto marge	558.907	635.000
Af: Overige kosten		
Salarissen	348.184	344.000
Bestuurskosten	64.966	80.000
Huisvestingskosten	57.001	59.000
Apparaatskosten	67.344	105.000
Bankkosten	1.377	1.000
Afschrijvingen	6.221	6.000
Totaal overige kosten	545.093 =====	595.000 =====
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening	13.815	40.000
Rente	5.664	3.000
Buitengewone baten	0	0
Buitengewone lasten	8.691	0
Totaal bijzondere baten/lasten	-8.691	0
Netto resultaat	10.787 =====	43.000 =====

Bereikbaarheid ReeHorst Ede

Locatie

De algemene vergadering en het congres worden gehouden in ReeHorst, Bennekomseweg 24, 6717 LM Ede

Bereikbaarheid van ReeHorst

ReeHorst | Bennekomseweg 24 | 6717 LM | Ede

ReeHorst ligt in Ede, centraal in Nederland. Op slechts 250 meter afstand van treinstation Ede-Wageningen en op 5 minuten rijden vanaf de A12 en de A30.

Per auto

Vanuit richting UTRECHT / ARNHEM:

Vanaf de A12 neemt u de afslag Ede/Wageningen (afrit 24).

Volg Ede en vervolgens de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting DEN BOSCH / NIJMEGEN:

Vanaf de A50 (richting Arnhem) neemt u de A12 richting Utrecht.

Vervolgens neemt u de afslag Ede/Wageningen (afrit 24).

Volg Ede en vervolgens de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting AMERSFOORT:

Vanaf A1 (richting Barneveld) neemt u de A30 tot afrit Ede.

Sla linksaf Richting Ede, 2e afslag Ede rechtsaf.

Volg vanaf hier de ANWB borden "Reehorst".

Vanuit richting ZWOLLE / APELDOORN:

Via de A50 (richting Arnhem) volgt u op knooppunt Grijsoord de A12 richting Utrecht. Neem de afslag Ede/Wageningen (afrit 24). Volg Ede en vervolgens de ANWB borden "Reehorst".

Binnendoor vanuit APELDOORN:

U kunt vanaf de N304 de borden richting Ede volgen.

Rij in Ede alsmar recht door en volg de ANWB borden "Reehorst".

Per trein

ReeHorst ligt op slechts 250 meter afstand van het NS-intercity-station Ede-Wageningen.

Loop het perron af en neem uitgang zuidzijde (linksaf onderaan de trap) en wandel recht door, u treft De Reehorst aan uw rechterzijde.

Voor meer informatie: OV-reisinformatie: 0900-9292 (€ 050 p/m) of www.ov9292.nl

Deelnemers aan de beurs

1. Dialoog Church Sound
2. Kerkplan
3. Lakerveld ingenieurs- en architectenbureau
4. Marsh / Mercer
5. Pim van Dijk Designs
6. Platform Church Mediation
7. SIKN
8. Stichting Kerkelijk Geldbeheer
9. Vermeulen Lichtarchitectuur
10. Stolk Advies
11. BouwCalc Ede
12. Team Ondersteuning Plaatselijke Geldwerving
13. Donatus Verzekeringen
14. Van Hoogevest Architecten
15. Reliplan
16. Mondial Movers
17. Pels & van Leeuwen
18. SBKG Gelderland en SBKG Overijssel/Flevoland
19. Offex Projectinrichters
20. ABN AMRO Mees Pierson
21. Huureenkerk.nl
22. Kaader kerkadvies
23. Ridder Leidekkers en Koperslagers
24. KKA-KKG
25. Kerk in Actie
26. Adviesgroep Begraafplaatsen
27. Quist vloerisolatie
28. VKB
29. Schaapsound
30. Oikocredit
31. Kerkdienstgemist.nl

Bezoek de VKB stand op de beursvloer, met o.a. de laatste exemplaren van het boek van dr. Regnerus Steensma: "Protestantse kerken, hun pracht en kracht".

Zoals ieder jaar zal de VKB op een prominente plaats in de beursvloer een stand inrichten. Hier kunt u kennis maken met de medewerkers van het bureau. Zij zullen u graag informeren over alle producten, diensten en informatie die u door de VKB worden aangeboden.

Een keur aan brochures is (tegen betaling) verkrijgbaar, waaronder:

- de vernieuwde brochure "Ruimte" (een informatieboekje voor nieuwe leden, leden die belijdenis gaan doen en leden die een ambt in de gemeente gaan bekleden, met informatie op hoofdlijnen over hoe de kerk in elkaar zit);
- de veelgevraagde Handleiding ten dienste van kerkrentmeesters (waarin vrijwel alle onderwerpen van kerkrentmeesterlijk beheer op een overzichtelijk wijze worden besproken en toegelicht);
- het Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen (een standaardwerk voor kerkrentmeesters die een begraafplaats beheren)

Programma algemene vergadering op zaterdag

“Werken met Zin!” – over zingeving van werken in de kerk

08.45 – 09.30 uur: Aankomst en bezoek beurs.

Vanaf 08.45 uur zijn de bezoekers welkom in ReeHorst, Bennekomseweg 24, 6717 LM Ede.

Uiteraard is er gelegenheid om een kop koffie of thee te drinken en om een bezoek te brengen aan de beurs waarop diverse standhouders gedurende de gehele dag informatie verstrekken over producten en diensten die voor kerkrentmeesters en kerkenraadsleden interessant zijn. De partners die deelnemen aan het partnerprogramma verzamelen voor het vertrek naar Ede. Zij hebben zich per mail opgegeven en gaan voor een interessant programma (waaronder een rondleiding door schrijver Jan Siebelink!) naar een tentoonstelling, een stadswandeling en een bezoek aan de Oude Kerk van Ede.

09.30 – 10.00 uur: Algemene vergadering.

Opening en welkom door de voorzitter van de VKB, de heer mr. Peter A. de Lange.

Huishoudelijke aangelegenheden:

- Ingekomen stukken en mededelingen.
- Afscheid afgetreden hoofdbestuursleden, de heren: M.G.R. Barendrecht, W.J. van Biezen en mr. J. Kos.
- Benoeming van nieuwe hoofdbestuursleden, de heren: J. Bol, drs. H. van der Burg en J. Kamminga.

Ook vindt u veel informatie in gratis beschikbare brochures en boeken.

Het boek van dr. Regnerus Steensma, 'Protestantse kerken, hun pracht en kracht' is tevens verkrijgbaar. In de boekhandel zijn ze uitverkocht, maar in de stand van de VKB liggen de laatste exemplaren.

De insignes die de VKB beschikbaar stelt voor uitreiking aan gemeenteleden zijn in de stand aanwezig en voor geïnteresseerden te bezichtigen. Ook de in 2012 verschenen insignes met het Protestantse Kerk-logo voor niet-beheersfuncties zijn in de VKB-stand aanwezig. U kunt daar formulieren meenemen om een insigne aan te vragen.

- Verslag van de algemene vergadering d.d. 6 april 2013, zoals opgenomen in “Kerkbeheer” van de maanden mei en juni 2013. De verslaglegging van de workshops die toen gehouden werden, is eveneens in “Kerkbeheer” opgenomen.
- Jaarverslag 2013 van het hoofdbestuur van de VKB. Zie vanaf pag. 88 van dit blad
- Rekening en verantwoording 2013 van het hoofdbestuur van de VKB (jaarrekening 2013). Zie pagina 95 van dit blad
- Voorstel om de contributie per 1 januari 2014 aan te passen. De voorgestelde contributieregeling staat afgedrukt op pagina 97 van dit blad.

Korte presentatie eerste resultaten Kerkbalans door mevr. ds. L.G. Bos, voorzitter Raad voor de Plaatselijke Geldwerving.

Algemene rondvraag en sluiting ledenvergadering door de voorzitter.

Vragen ter bespreking bij de rondvraag moesten uiterlijk 1 maart 2014 bij het Centraal Bureau van de VKB worden ingediend.

10.00 – 10.30 uur: Bezoek beurs en onderlinge ontmoeting.

10.30 – 16.00 uur: Congres.

10.30 – 10.45 uur: Opening congres door de voorzitter van de VKB, mr. Peter A. de Lange met jaarrede.

10.45 – 11.55 uur: Hoofdinleidingen door heren ds. Ron van der Spoel en dr. René Erwich.

11.55 – 12.10 uur: Uitreiking Marsh/Mercer Award door de vice-voorzitter van de VKB, drs. C. de Raadt, tevens voorzitter van de jury.

12.10 – 12.15 uur: Sluiting door de voorzitter, mr. Peter A. de Lange.

12.15 – 13.15 uur: Bezoek beurs en lunch.

13.15 – 14.05 uur: Eerste sessie workshops.

gadering en congres VKB

12 april 2014

Naar aanleiding van uw voorkeur wordt een indeling gemaakt voor de workshops. U ontvangt per e-mail een bevestiging van de indeling van de workshops. Zie onderstaand overzicht van de onderwerpen en de inleiders van de diverse workshops of bekijk het aanbod via www.kerkrentmeester.nl, waar u zich ook kunt aanmelden.

U kunt de volgende 16 workshops bijwonen:

- Nieuwe vormen van predikantschap - ds. Gerrit van Meijeren.
- Kerkelijk werker: werker met Zin - mevr. Margriet van Andel.
- Arbeidsvoorwaardelijke implicaties van goed werkgeverschap - mevr. Petra Visser.
- Werken met vrijwilligers - mevr. Lydia Struik-Bikker.
- De vrijwilliger: 'donateur van tijd' in een belangensrijd - mr. drs. Cor Schaap.
- Kerkrimte, symbool en functionaliteit - de heer Pim van Dijk.
- Religieus Onroerend Goed: naar een verantwoord bezit - de heer Adrie van Huuksloot.
- Voortbestemmen: nieuwe kansen voor oude kerken - de heer Ron Verduijn.
- Crowdfunding: het vervolg - de heer Arthur van de Graaf.
- Onderhoudsbeheer is meer dan papier alleen! - ing. Henk Lakerveld.
- Interactief dubbel-interview over kerkelijk vastgoed - de heren Luuk ten Hooven en Alwin Kaashoek.
- Duurzaam beleggen door gemeenten in Oikocredit - de heer Otto Albrecht.
- Zaalakoestiek en audiovisuele trends in kerken - de heer Klaasjan Schaap.
- Begraafplaatsbeheer in goede handen - de heer Albert van der Laan.
- Werkgeversaansprakelijkheid - de heer Ron Kok.
- Afstoten van religieuze/kerkelijke voorwerpen in de praktijk - de heren Marco Blokhuis en Marc de Beyer.

14.05 – 14.40 uur: Pauze + beursbezoek.

14.40 – 15.30 uur: Tweede sessie workshops.

15.00 uur: Einde partnerprogramma.

15.30 – 16.00 uur: Afsluitende borrel in de beursshal.

Overige aandachtspunten:

■ Aanmelding voor de workshops

Zoals reeds vermeld in de brief die eind februari 2014 aan alle colleges van kerkrentmeesters is verzonden, dienen colleges van kerkrentmeesters die kerkrentmeesters aan de workshops willen laten deelnemen, hen daarvoor aan te melden door het bij de convocatie gevoegde aanmeldingsformulier ingevuld terug te sturen aan het Centraal Bureau van de VKB of via www.kerkrentmeester.nl. Dat kan nog tot en met 25 maart 2014. De ruimte is beperkt; aanmeldingen zullen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Aan de deelnemende colleges zal een bevestiging worden verzonden met de definitieve indeling.

■ Lunch

Wilt u zo vriendelijk zijn om op het deelnameformulier aan te geven of u gebruik wilt maken van de lunch? Aanmelden kan tot uiterlijk 25 maart 2014. Voor leden is de lunch gratis.

■ Partnerprogramma

U kunt – evenals vorig jaar – samen met uw partner naar Ede komen. De partners krijgen een rondleiding door schrijver Jan Siebelink, een stadswandeling, een lunch en een bezoek aan de Oude Kerk in Ede. Zij verzamelen vanaf 08.45 uur in de aankomsthal van De Reehorst en vertrekken daarna, om vervolgens om 15.30 uur weer terug te komen bij De Reehorst. De kosten voor het gehele programma (inclusief lunch, rondleidingen, entree en vervoer) bedragen € 15 per persoon en die kunnen bij aankomst in De Reehorst worden voldaan, waarbij u een deelname-ticket krijgt. Spreekt dit programma u aan, meldt u zich dan apart aan voor het partnerprogramma op e-mailadres: pamacuil@hotmail.com, onder vermelding van: 'Deelname partnerprogramma VKB-Congres' (U krijgt een ontvangstbevestiging). U kunt zich aanmelden tot en met zaterdag 29 maart.

■ Marsh/Mercer Award

In het afgelopen jaar zijn er ruim twintig inzendingen binnengekomen bij de jury van de Marsh/Mercer Award, een prijsvraag voor colleges met een prijs van € 5.000. De uitreiking vindt plaats tijdens het congres en alle inzenders zijn uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Nieuws

van het Kantoor der Kerkelijke Administraties

Een hele zorg minder...

KKA is Twinfield-dealer voor kerkelijk Nederland

Twinfield betekent zorgeloos, snel en efficiënt online boekhouden. Uw administratie wordt volledig in de cloud opgeslagen en geback-up't. De meest actuele financiële gegevens zijn altijd en vanaf iedere locatie beschikbaar. Zeer lage vaste maandelijks kosten. Er is elke maand een voorlichtingsavond op ons kantoor in Amersfoort.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Collectieve Zorgverzekering KKA

Kerkelijke medewerkers en vrijwillig(st)ers kunnen profiteren van een aantrekkelijke korting op hun zorgverzekering. Hiervoor hebben wij collectieve contracten afgesloten bij Pro Life en Agis Zorgverzekeringen.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

Kerk en BTW. Hoe zit het daar mee?

Verschillende kerkelijke activiteiten zijn inmiddels BTW-plichtig. Wij wijzen u graag de weg of het nodig c.q. verstandig is om een BTW-stamnummer aan te vragen.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

KerkDialoog

Het jongste product van KKA-KKG. Dit product dat ontwikkeld is samen met de VKB zal algemene kerkenraden en colleges van kerkrentmeesters breed ondersteunen bij de ingrijpende beslissingen die binnen kerkelijk Nederland in toenemende mate spelen (zie www.kerkdialoog.nl).

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Horekka

De vraagbaak voor kerkelijk Nederland op het gebied van horeca-achtige activiteiten. Niet alleen als het gaat over de benodigde vergunningen, maar ook als het gaat over de goede organisatie op de 'werkvloer'. De juiste inkoop en aankleding van zalen.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Kerkwerkplein

Op 15 april 2014 hopen wij met deze nieuwe activiteit te starten. Dit wordt de plaats van vraag en aanbod van vrijwillig(st)ers en van betaalde krachten voor kerkelijk Nederland. Tevens bieden wij kerken de helpende hand om 'boventallige' medewerk(st)ers via outplacement een prima alternatief te bieden. Voor Kerkwerkplein wordt een aparte website geopend.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Helpdesk voor P&O

Aan ons salarisbureau in Barneveld is een helpdesk voor Personeel en Organisatie verbonden. Al onze klanten kunnen hier gratis gebruik van maken. Al meer dan 10 jaar zijn wij de vraagbaak voor kerkelijk Nederland als het gaat om de meest uiteenlopende vragen op dit gebied.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

Helpdesk LRP, Twinfield en BAM

Bij KKA werken een drietal specialisten die u graag helpen met uw vragen op het gebied van het ledenpakket LRP, op het

Meer informatie? Neem vrijblijvend contact met ons op!

gebied van het online boekhoudpakket Twinfield en ook op het gebied van het online begraafplaatsenpakket BAM. Zowel LRP als BAM kunnen aan Twinfield gekoppeld worden.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Digikerkbalans+++

Een totaal nieuw KKA-concept. Niet alleen een nieuwe manier van de verzorging van Kerkbalans maar tevens met veel aandacht voor versteviging van de pastorale band binnen de plaatselijke gemeente. 'Kerkambassadeurs' kunnen meewerken om deze band te herstellen c.q. verstevigen. Een nieuwe ontwikkeling binnen kerkelijk Nederland. Wij willen er graag met u over praten.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10
(H. Wobben)

Salarisbureau

KKA verzorgt inmiddels voor 700 kerken en instellingen de salarisadministratie. Een uitgebreide en solide dienstverlening die daarnaast laag geprijsd is. Ons salarisbureau in Barneveld is er ook voor de klanten met slechts één medewerk(st)er. Dus iedereen hartelijk welkom.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

Verzuimpolis voor predikanten en medewerkers

Uw gemeente kan profiteren van een voordelige aanbieding als het gaat over de verzuimpolis voor uw predikant(en) en

voor de in dienst zijnde medewerkers. Vraag een vrijblijvende offerte aan.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

Verzorgen leden-, bijdragen- en financiële administraties

- Verzorgen van de ledenadministratie;
- Verzorgen van de bijdrageadministratie;
- Geheel of gedeeltelijk verzorgen van de financiële administratie;
- Verzorgen van debiteuren- en crediteurenadministratie;
- Opstellen jaarrekening;
- Afgeven van de benodigde verklaringen;
- Opstellen van de begroting.

Deze werkzaamheden worden behalve op ons kantoor in Amersfoort ook uitgevoerd op onze kantoren in Drachten, Hengelo, Arnhem, Gouda en Middelburg.

Contact Kantoor Amersfoort/Gouda/Middelburg (033) 467 10 10

Contact Kantoor Drachten (0512) 53 99 70

Contact Kantoor Arnhem (026) 370 86 05

Contact Kantoor Hengelo (074) 266 93 25

De KKA-Thuiszorg, een hele zorg minder

Steeds meer kerken maken gebruik - en ondervinden de voordelen - van onze 'thuiszorg'. Onze 'Anja' kan ook heel veel voor u betekenen. Zij helpt u op het gebied van leden-, bijdragen- en financiële administraties. Op alle KKA-kantoren hebben wij een 'Anja'. Zij komt graag elke week een paar uur naar u toe.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

Kantoor Kerkelijke Begraafplaatsen Administraties

KKA is BAM-dealer (Begraafplaats Administratie Manager) voor kerkelijk Nederland. Vanaf het derde kwartaal in 2012 biedt KKA een begraafplaatsenpakket aan dat web-based is. Dus toegankelijk via internet met het voordeel van automatische updates. De software heeft tevens een koppeling naar het financiële pakket Twinfield. Twinfield kent daarnaast ook een koppeling met het Ledenregistratie Pakket van de Protestantse Kerk Nederland (LRP).

Contact Kantoor Drachten (0512) 53 99 70

Kantoor
SalarisXperts

Het full-service salarisbureau voor instellingen en stichtingen.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

Kantoor
AdminXperts

Het full-service administratiekantoor voor instellingen en stichtingen.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

KKA heeft een drietal quickscans ontwikkeld. Wilt u meer informatie? Neem gerust contact met ons op!

1 Quickscan algemeen

Inmiddels heeft 2/3 van de kerken een exploitatietekort. KKA ontwikkelt samen met u een plan van aanpak om tekorten weg te werken c.q. te verminderen.

Contact Kantoor Amersfoort (033) 467 10 10

2 Quickscan salaris

KKA kijkt of het bruto-netto traject juist wordt gehanteerd. Of alle inhoudingen goed plaatsvinden en de afdrachten correct worden gedaan. Geeft daarnaast een advies over de inschaling van de medewerk(st)ers.

Contact Kantoor Barneveld (0342) 41 57 80

3 Quickscan begraafplaats

Een scan over de administratieve verwerking van de kerkelijke begraafplaats. Het doorlichten van de staat van baten en lasten en de balansrekening.

Contact Kantoor Drachten (0512) 53 99 70

Waarom bezoek aan VKB-Congres belangrijk is

Wij vroegen twee VKB-bestuurders waarom zij het bezoeken van het VKB-Congres belangrijk vinden. Als eerste de reactie van mevrouw Y. Freeke-Broekhuizen. Zij is secretaris van de provinciale afdeling Zeeland van de VKB.

“Het gaat om de ontmoeting”

Wat betekent ‘Werken met Zin!’ voor u?

Mevrouw Freeke: “Werken met zin vind ik heel plezierig en ook belangrijk. Ik heb altijd met plezier gewerkt. Vooral het contact met anderen is daarbij belangrijk. Stilzitten is niets voor mij, het liefste ben ik bezig. Dat geldt overigens ook voor vrijwilligerswerk. Ik ben nu tien jaar ouderling-kerkrentmeester in mijn gemeente en dan heb je ook veel te maken met vrijwilligers.

Wat vindt u aantrekkelijk aan het congres, dat u daarvoor uit Zeeland naar Ede komt?

“Het ‘elkaar ontmoeten’, dat is

Mevr. Y. Freeke-Broekhuizen

belangrijk. Dat is in zekere zin de kracht van een dergelijk congres. Heel veel kerkrentmeesters, en nu dan ook andere kerkenraadsleden, komen uit het gehele land naar Ede om elkaar te ontmoeten. Goed dat zo’n moment er is, dat je

elkaar eens kunt spreken op een ontspannen manier. Tegen kerkrentmeesters en kerkenraadsleden in Zeeland zou ik dan ook zeggen: ga er eens heen en maak het eens mee, ontmoet elkaar. Je hoort van anderen hoe ze tegen bepaalde problemen aankijken en mogelijk kun je daar je voordeel mee doen. Zo kom je tot een zinvolle dagbesteding.”

Welke workshop gaat u zeker volgen?

“Dat weet ik nog niet. Er zijn meerdere workshops over het werken met vrijwilligers. Het is belangrijk om in een goede verhouding met elkaar samen te werken. Tijdens de workshops komt dat volgens mij uitgebreid aan de orde. Ik ga het programma nog eens goed bekijken. Natuurlijk kunnen we na afloop van de workshops nog even napraten. Bovendien komt er altijd een verslag in Kerkbeheer”, aldus mevrouw Freeke.

Vervolgens het woord aan de heer M.G.R. Barendrecht. Hij is lid van het dagelijks- en hoofdbestuur van de VKB.

“We kunnen elkaar stimuleren”

Wat maakt 12 april 2014 voor u tot een bijzondere dag?

De heer Barendrecht: “Het wordt een bijzondere dag, met name door de ontmoeting van collega-kerkrentmeesters. Daarbij is uitwisseling van kennis en ervaring een essentieel onderdeel. Verder is het stimuleren van elkaar voor de werkzaamheden in de kerkelijke gemeenten erg belangrijk. Dat maakt 12 april tot een bijzondere dag.

Persoonlijk is het ook een bijzondere dag: ik neem afscheid van de VKB als bestuurder. Het betekent het einde van een langdurige periode bij de VKB en haar rechtsvoorganger, de VVK (Vereniging van Kerkvoogdij-

en). Na ruim dertig jaar bestuurswerk ben ik aftredend en niet herkiesbaar. Ik ben onder andere bestuurslid geweest van de provinciale afdeling Zuid-Holland en vervolgens vertegenwoordiger van deze afdeling in het hoofdbestuur.

De laatste zes jaar was ik lid van het dagelijks bestuur van de VKB. Ik was verantwoordelijk voor de portefeuille ‘Mensen’ bij de VKB en vanwege het thema ‘Mensen’ van dit congres, ben ik daarom ook betrokken geweest bij de organisatie van dit congres, samen met de Beleidscommissie ‘Mensen’. Al met al een heel bijzondere dag, dus!”

M.G.R. Barendrecht

Wat zou u tegen een kerkrentmeester zeggen die nog niet zeker weet of hij of zij naar het congres 2014 gaat?

“Hoewel veel informatie vandaag de dag via de moderne media wordt verspreid, vind ik persoonlijk contact erg belangrijk. Juist in het onderlinge gesprek komen de zaken beter en nadrukkelijker aan de orde. De ontmoeting met de andere kerkrentmeesters en kerkenraadsleden zijn belangrijk omdat er allerlei ontwik-

kelingen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van wetswijzigingen, sociale verzekeringen of andere, nieuwe situaties. Bij dit congres komen zaken met betrekking tot mensen aan de orde. Er zijn bijvoorbeeld workshops te bezoeken over vrijwilligers.

Als er veel taken door vrijwilligers worden verricht, is het goed om daarover op een dag als deze eens van gedachten te wisselen. Hoe gaat het in andere gemeenten en hoe gaan zij met bepaalde zaken om? Dat is interessant. Dat mis je als je er niet bij bent."

Werken met Zin! is het thema van dit congres. Wat verstaat u onder werken met zin?

"Dat is voor mij: het leveren van een bijdrage aan de Zingevende taak van de kerk. Inderdaad, met een hoofdletter! Als je dat met een zekere overtuiging kunt doen én met enthousiasme en plezier, dan wordt het een zinvolle bijdrage.

Als ik nog even terug mag kijken op de vele jaren die achter mij liggen en als ik dan naar de toekomst kijk, dan zie ik grote veranderingen.

Misschien komt dat bij de hoofdind-leiders ook nog ter sprake, maar ik zie een mate van 'juridisering' in de kerk. Er is meer regelgeving ten aanzien van het werken bij de kerk. Was het voorheen regelgeving naast de kerk, nu lijkt het aantal regels toe te nemen in de kerk.

Maar wat we met elkaar moeten doen, is proberen een bijdrage te leveren in het werk aan het Koninkrijk. Ik wens daar alle colleges veel succes en sterkte bij en: Werk met Zin!", aldus de heer Barendrecht.

PARTNERPROGRAMMA VKB-CONGRES 12 APRIL 2014

Beste partners van de kerkrentmeesters,

Ook dit jaar willen wij u graag uitnodigen voor het partnerprogramma van het VKB-congres.

We blijven in Ede met z'n verborgen schatten, zoals monumenten, trap-akkers met oude sawa's, het mausoleum uit WO II en nog meer. Wist u dat de oudste bewijzen van de woonplaats Ede dateren uit 6.800 v.Chr.?

Het programma is nog in ontwikkeling maar zal er ongeveer zo uit gaan zien:

Programma:

- 9.00 – 10.00 uur: Aankomst en ontvangst bij het Congrescentrum ReeHorst en tijd voor een kijkje op de beurs. (De congresgangers starten om 9.30 uur met het congres!)
- 10.00 uur: Verzamelen in de hal voor vertrek met de bus naar het centrum.
- 10.30 uur: Aankomst bij het Historisch Museum van Ede. Rondleiding bij de tentoonstelling van Jan Siebelink en een stadsrondleiding met gids door het oude centrum van Ede. (Groep 1 tentoonstelling, groep 2 stadswandeling). De groepen wisselen elkaar af na ca. 1 uur.
- 12.45 uur: Vertrek voor de lunch in stadscafé Oscar.
- 14.00 uur: Rondleiding in de Oude Kerk van Ede (uit 1470), die tegenover het stadscafé ligt.
- 15.00 uur: We rijden met een kleine omweg terug naar congrescentrum ReeHorst, waar we na afsluiting van het congres met de kerkrentmeesters nog gezamenlijk van een drankje kunnen genieten.

De kosten voor het gehele programma (inclusief lunch, rondleidingen, entree en vervoer) bedragen € 15 per persoon en die kunnen bij aankomst in De Reehorst worden voldaan, waarbij u een deelnameticket krijgt.

Spreekt dit programma u aan, meldt u zich dan apart aan voor het partnerprogramma op mailadres: pamacuil@hotmail.com onder vermelding van: **Deelname partnerprogramma VKB-Congres**. (U ontvangt bericht terug over uw deelname).

U kunt zich aanmelden **t/m zaterdag 29 maart a.s.** De groep heeft een limiet.

Wij verheugen ons wederom op uw komst.

Met vriendelijke groet,

Anneke van Cuilenburg-Pasma
Marion de Lange-van Zaanen

Kerkadvies?

KAAder kerkadvies is gespecialiseerd in het adviseren van kerkbesturen op het gebied van kerkelijke gebouwen en organisaties. Ieder bestuur heeft zijn eigen specifieke vragen. KAAder luistert naar uw specifieke wensen en geeft een maatwerkadvies. KAAder heeft brede kennis van de markt en overheid en ruime ervaring op ruimtelijk, functioneel, financieel, liturgisch, historisch en organisatorisch gebied.

Uw kerkgebouw: exploitabel maken of toch afstoten?

Misschien heeft u een (monumentale) kerk die u als kerk wilt blijven gebruiken, maar tegelijk wordt het moeilijker om het gebouw exploitabel te houden. Wilt u kijken hoe u uw gebouw breder kunt gebruiken, om zo meer

inkomsten te genereren? Wilt u weten welke marktpartij er in het gebruik van uw gebouw geïnteresseerd is en welke gevolgen dat heeft voor uw exploitatie? KAAder geeft u advies over de mogelijkheden van het gebouw en de financiële en personele aspecten hiervan. Dit alles gebeurt in nauwe samenwerking met de opdrachtgever.

Soms is het beter om (één van) de gebouwen af te stoten. KAAder kent uit ervaring de emoties die hierbij een rol kunnen spelen en helpt u om hierbij de juiste afwegingen en keuzes te maken.

Uitbreiden of nieuwe locatie?

Zoekt u een nieuwe locatie voor uw (wijk)gebouw? Of heeft u een nieuw gebouw of locatie gevonden en wilt u advies bij de vol-

gende stappen? KAAder helpt u hier graag bij.

“Ik ken de kerkelijke wereld van binnenuit...”

Alwin Kaashoek, eigenaar van KAAder kerkadvies, heeft ruime bestuurlijke ervaring in de kerkelijke wereld. In deze hoedanigheid is hij ook betrokken bij de Oude en Nieuwe Kerk van Delft. ‘Door mijn rol als bestuursvoorzitter ben ik goed op de hoogte van de wijze waarop processen in een kerkbestuur gaan en waar gevoeligheden liggen. Dit onderscheidt KAAder van andere vastgoedadviseurs. KAAder kan met u op zoek gaan naar de beste oplossing voor uw gebouwen, waarbij u echt ‘kerk’ kunt blijven’.

www.kaader.nl

Wie biedt
het juiste zicht
op uw
kerkelijk vastgoed?

KAAder kerkadvies

Werken met Zin bevordert vitaliteit in de gemeente

Ds. Ron van der Spoel:

Op zoek naar het fundament

Ds. Ron van der Spoel (45 jaar, getrouwd en vader van drie dochters) diende 18 jaar als gemeente-predikant drie gemeenten. Sinds 2011 is hij adjunct-directeur Kerk & Theologie van de internationale

organisatie Open Doors die zich inzet voor ondersteuning van vervolgte christenen. Zijn taak is daar, naast het mede leidinggeven aan 50 werknemers, het opleiden van pastors in landen waar de kerk wordt vervolgd. Daarvoor reist hij een week per maand naar het buitenland. Daarnaast begeleidt hij predikanten en kerkenraden via coaching en intervisie binnen de Protestantse Kerk in Nederland namens het Evangelisch Werkverband. In de avonduren is ds. Van der Spoel vanaf 19 maart 2014 raadslid in de gemeente Amersfoort.

Dr. René Erwich:

De vitaliteit van gemeenten

Dr. R. (René) Erwich (Brunssum, 1964) werkte na zijn studie theologie in Utrecht als predikant in een drietal gemeenten. In zijn proefschrift ging hij in op de spanning tussen ideaal en werkelijkheid in kerkelijke gemeenteopbouwprocessen. Een actueel onderwerp in tijden van veranderingen binnen kerk en samenleving. Na zijn promotie werkte René Erwich aan een Praagse universiteit. Terug in Nederland, doceerde hij Godsdienst en levensbeschouwing. Behalve universitair hoofddocent aan de ETF in Leuven, is René Erwich nu lector Geestelijk Leiderschap aan de Academie voor Theologie in Ede.

Zijn overtuiging dat er verlangen is naar hoopvolle perspectieven in de samenleving, krijgt vorm in zijn onderzoek naar gemeenten. In

toenemende mate bevindt de kerk zich in een minderheidspositie. Pluraliteit en afname van (missionaire) betrokkenheid zijn begeleidende verschijnselen. Institutionele vormen en externe relevantie staan ter discussie. Tegen deze achtergrond is de toenemende belangstelling voor vernieuwings- en revitaliseringsprocessen van gemeenten vanzelfsprekend. Veel analyses zijn al gemaakt.

Hoofdinleidingen

'Werken met Zin!' heeft alles te maken met de vraag wat je bezielt. Zin wordt gevonden in bezieling en bezieling heeft de elementen van vaardigheid, overtuiging en identiteit in zich. In mijn lezing wil ik zoeken naar het diepste fundament van 'zin' in het werk door te zoeken naar wat bezieling nu eigenlijk is en hoe je (weer) bezield kunt raken.

Deze ontdekkingstocht is altijd vruchtbaar, want het leidt of tot afscheid nemen van 'zinloos werk' of tot nieuwe bezieling en dus zin in je werkzaamheden.

René Erwich zal in zijn hoofdinleiding onder meer ingaan op de betekenis van een Australisch onderzoek naar vitaliteit in gemeenten.

Vitaliteit kun je meten. De ervaring die NCLS (National Church Life Survey, een Australische onderzoeksbeweging) opgedaan heeft, heeft hij omgezet in een publicatie die is toegesneden op de Nederlandse situatie. Hij zal dat met ons delen.

De werktitel voor het congres 'Werken met Zin' komt in ruime mate aan bod. Gemeenten zijn gemeenschappen van mensen, en tevens werkgemeenschappen om de gemeenten vitaal te houden. Dat heeft zowel betrekking op de rol van kerkrentmeesters als op de rol van predikanten, om enkele voorbeelden te noemen. ▶

16 Workshops

Kerkrentmeesters en andere kerkenraadsleden kunnen zich in het middagge-deelte laten inspireren en informeren door het volgen van een workshop. Er zijn tal van workshops te volgen. Hieronder geven de inleiders in het kort de inhoud van hun workshop weer, zodat u een keuze kunt maken. U kunt uw keuze doorgeven via de keuzemogelijkheid op de website van de VKB, www.kerkrentmeester.nl

Nieuwe vormen van predikantschap

door ds. Gerrit van Meijeren

In de afgelopen jaren heeft de interim-predikant zijn intrede

gedaan in de kerk. In 2013 gevolgd door startende dominees die vanuit de Mobiliteitspool in gemeenten werkzaam zijn.

De Mobiliteitspool wil er zijn voor met name kleine vacante gemeenten uit de volle breedte van de kerk die geen (voltijds) predikant meer kunnen bekostigen. Het zijn gemeenten die het verlangen herkennen om nieuwe zin te geven aan het kerk-zijn en daaraan ook

willen werken. Gemeenten die tijdelijk een extra predikant nodig hebben, behoren eveneens tot de doelgroep. Van belang is verder dat het om gemeenten gaat waar beginnende predikanten (proponenten) kunnen ingroeien in het predikantswerk, dus gemeenten die een lerende en stimulerende omgeving bieden. Daarnaast richt de Mobiliteitspool zich op proponenten die de smaak van het predikantschap te pakken willen krijgen.

Ds. Gerrit van Meijeren (1965), hoofd van het Mobiliteitsbureau van de Protestantse Kerk zal in deze workshop op de nieuwe ontwikkelingen ingaan en u informeren over de mogelijkheden in uw gemeente. Ds. Van Meijeren diende eerder de hervormde gemeenten van Meeuwen, Hierden en Dirksland. Sinds 2010 is hij als interim-predikant in dienst van de landelijke kerk.

Kerkelijk werker: werker met Zin

door Margriet van Andel (VKW)

De HBO-theoloog is in veel gemeenten werkzaam. Hij/zij is aangesteld als kerkelijk werker voor een grote variëteit aan werkzaamheden, altijd daar waar het gaat over 'Zin, geloof en mens'. Met veel enthousiasme levert hij/zij een professionele bijdrage aan pastoraat, diakonaat, liturgie, toerusting, catechese en jeugdwerk. Hij/zij kan ook werkzaam zijn als geestelijk verzorger in een instelling met een zending vanuit de kerkelijke gemeente. Hij/zij werkt met een vast dienstverband of op tijdelijke basis, bijvoorbeeld bij het begeleiden van veranderingsprocessen in de gemeente of voor een ander speciaal project.

Meestal wordt een kerkelijk werker bevestigd in het ambt van ouderling-kerkelijk werker of diaken-kerkelijk werker, in ieder geval wordt hij/zij in de bediening gesteld. De toetsing van de professie geschiedt door Registratie en Permanente Educatie. Wat houdt

het werk precies in en wat zijn de specifieke kenmerken van de hbo-theoloog/kerkelijk werker en zijn/haar aanstelling? Wat is de rol en verantwoordelijkheid van de kerkenraad, de kerkrentmeesters en de classes bij de aanstelling van een HBO-theoloog/kerkelijk werker? Wat zijn de 'do's en don'ts? Neem deel aan deze workshop om op die vragen antwoord te krijgen!

De presentatie wordt verzorgd door een aantal kerkelijk werkers uit de praktijk en door Margriet van Andel, beleidsmedewerker van de Vereniging Kerkelijk Werkers(VKW).

Arbeidsvoorwaardelijke implicaties van goed werkgeverschap

door Petra Visser (Dienstenorganisatie PKN)

Petra Visser is opgeleid als bedrijfskundige met HRM-specialisatie. Bijna twintig jaar geleden is zij P&O gaan studeren omdat zij de ambitie had om 'zin in werk' vorm te geven. In de jaren die volgden heeft zij bij diverse organisaties - profit en non-profit - geleerd dit niet alleen vanuit individueel perspectief te benaderen, maar juist ook vanuit de

organisatie. Bij 'zin in werk' ontstaat er een organisatie waarin samenwerking, verbinding en groei aansluiten bij de strategische uitdagingen waar een organisatie voor staat. Na 10 jaar gewerkt te hebben als HBO-docent, is Petra nu werkzaam als beleidsmedewerker arbeidsvoorwaarden bij het Landelijk Dienstencentrum van de PKN.

Vanuit de praktijk van gemeenten merkt zij dat er op het gebied van arbeidsvoorwaarden voor zowel de werkgever als werknemer genoeg "strategische uitdagingen" zijn. In een tijd waarin veel gemeenten krimpen, probeert zij met beleid en advies hen zo goed mogelijk van dienst te zijn. De workshop gaat over 'Arbeidsvoorwaardelijke implicaties

van goed werkgeverschap'. De kerkenraad is in veel gemeenten ook werkgever. In tijden van krimp komt er extra (na)druk te liggen op de werkgeverstaak en daarbij spelen arbeidsvoorwaarden een belangrijke rol. Als het goed gaat, loopt het. Gaat er echter iets mis, dan gaat het ook 'goed fout'. Door nieuwe wetgeving en veranderingen in

arbeidsvoorwaarden wordt het uitvoeren van de werkgeverstaak op dat gebied steeds specialistischer. Juist als er druk ontstaat vanwege krimp, waarbij van een ieder extra inspanning wordt gevraagd, is goed werkgeverschap belangrijk. In de workshop wordt hier nader op ingegaan, onder andere aan de hand van praktijkcasussen.

Werken met vrijwilligers

door Lydia Struik-Bikker (Dienstenorganisatie PKN)

Lydia Struik-Bikker (34 jaar, woont in Ede en is daar betrokken bij de Bethelkerk) studeerde aan de Christelijke Hogeschool Ede Personeel & Arbeid. Vervolgens werkte zij tien jaar als P&O-adviseur bij Wageningen Universiteit en Researchcentre. Sinds 2011 werkt zij

als P&O-adviseur bij de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland. Daar heeft zij naast het reguliere advies- en beleidswerk onder andere het vrijwilligersbeleid van de Dienstenorganisatie in haar portefeuille.

Haar werk richt zich op leidinggeven, medewerkers en vrijwilligers binnen de Dienstenorganisatie, maar met betrekking tot vrijwilligers bereiken haar ook regelmatig vragen 'uit het land'. De kerkelijke gemeenschap draait op het werk van vrijwilligers met daarin een grote diversiteit aan taken en verantwoordelijkheden: jeugdwerk, bezoek-

werk, kringwerk, praktische hand- en spandiensten, administratie, enz.

Wellicht zijn er ook werkzaamheden die eerst door een medewerker in loondienst werden verricht en nu op vrijwillige basis. Bijvoorbeeld kosterstaken of werkzaamheden op het kerkelijk bureau. In de workshop 'werken met vrijwilligers' wordt stilgestaan bij wat er allemaal komt kijken bij het werken met vrijwilligers. Zowel de 'technische' kant met wettelijke regels en verantwoordelijkheden als de 'persoonlijke' kant komt aan bod, als het gaat om het werven, motiveren en begeleiden van vrijwilligers.

Vrijwilligers: 'donateurs van tijd' in een belangenstrijd

door mr. drs. Cor Schaap (Kerkcoach KerkDialog)

Het is verleidelijk om vrijwilligers te beschouwen als mensen die zich 'geheel belangeloos' inzetten voor de kerk. Wie dat doet, verliest gemakkelijk het zicht op de belangen die de vrijwilligers wél hebben: de honorering van hun motieven. Vrijwilligers zijn dan wel financieel belangeloos, maar zeker niet zonder verdere belangen. Vrijwilligers binnen de kerken als 'donateurs van tijd' hebben hun eigen - vaak veelvormige - belangen en motiveringen. Soms stralend als engelen (geheel belangeloos, geheel pro Deo) tot doorgaans in dit ondermaanse iets minder hemels verheven van 'goed voor je CV', 'therapeutisch volgens de dokter' en 'wel leuk'. En natuurlijk alles wat daar tussen ligt.

Oog voor deze belangen is van groot belang voor een vrijwilligersbeleid; verschillende motiveringen stellen

verschillende eisen aan werkzaamheden, waardering en 'beloning'. Zeker voor kerken geldt dit, omdat kerkelijke vrijwilligers vaak in de dubbele zin 'veelgevers' zijn. Ze geven niet alleen tijd aan de kerk, maar doorgaans ook geld. Daarnaast geven ze niet alleen aan de kerk, maar ook aan 'andere goede doelen'. Als hun belangen in de kerk niet worden vervuld, raakt de motivering in de knel met afhaken als gevolg.

Sommige vrijwilligers kun je inderdaad maar beter niet binnen je poorten halen, maar als anderen weglopen kan dat een vaag teken aan de wand zijn. Kerken hebben soms meer en minder verheven idealen om vrijwilligers in te zetten: goedkoper dan een vouwmaschine. Echter: als vrijwilligers hogere idealen hebben, kennen juist zij buiten de kerk alternatieven genoeg. Kortom: zicht op een goede match van verschillende belangen is uitermate belangrijk, zowel voor de vrijwilliger als voor de kerk.

Mr. drs. J.C. Schaap (1953) is theoloog, jurist en mediator en was jarenlang als predikant werkzaam in de PKN. Deze verschillende kwaliteiten combineert hij, behalve in zijn eigen bureau, momenteel als KerkCoach van KerkDialog. KerkDialog is een gezamenlijk project van KKA/KKG en VKB voor kerkelijke gemeenten in een transitie fase van kerksluiting, rode cijfers, reorganisatie enz. om naar nieuwe vormen van vitale gemeente te groeien. In 2013 verscheen van zijn hand de bundel 'Kerksluiting: einde of nieuw begin?' (Uitgave Narratio).

kerkdienstgemist.nl

In verbinding met jouw gemeente

tablet

smartphone

TV

luister kastje

computer

Kerkdienstgemist.nl is één van de grootste aanbieders van kerk TV

KERK TV JA OF NEE?

Kijk voor meer informatie op www.kerkdienstgemist.nl/demo en meld u aan.

En laat u informeren over de mogelijkheden rondom het uitzenden van uw kerkdienst!

- Beeld en geluid op de website van de kerk
- Kijken op TV met eenvoudig te bedienen set-top box
- Kijken op i-Pad, i-Phone of Android toestel
- Hoge kwaliteit en automatische video-opname
- Stabiël platform voor inmiddels ruim 1.100 kerken

Kerkdienstgemist.nl biedt al bijna 10 jaar en voor ruim 1.100 kerken de mogelijkheid om kerkdiensten via internet live te volgen of opnieuw te beleven in beeld en geluid.

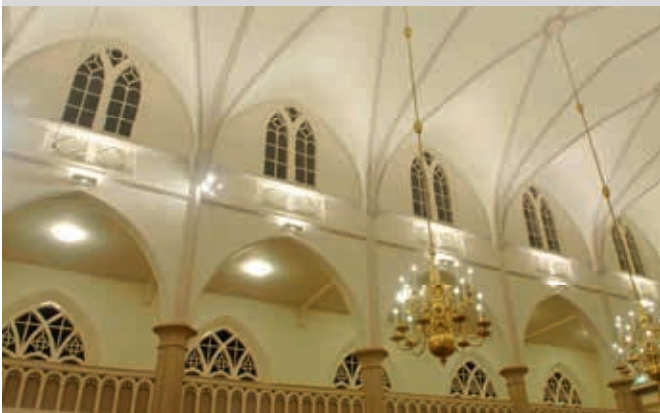
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Angela Scholtus, a.scholtus@kerkdienstgemist.nl, 0570-572211 (bereikbaar van di. t/m vr. van 13.00 - 17.00 uur)

Lakerveld ingenieurs- & architectuurbureau BV

architectuur · instandhouding · onderhoud · bouwhistorie

Periodiek Instandhoudingsplan - Restauratieplan - Renovatieplan - Herbestemming - Transformatie

Interieurplan - Bouwhistorisch onderzoek - Cultuurhistorisch onderzoek - Bouwkundige opname

Noordzijde 95'
tel. 0183-582600
info@lakerveld-noordeloos.nl

4225 PL Noordeloos
fax. 0183-581049
www.lakerveld-noordeloos.nl

Kerkruimte, symbool en functionaliteit

door Pim van Dijk (Pim van Dijk Designs)

De kerkruimte is een weerspiegeling van de geloofsgemeenschap. Net als nu vormde in het verleden de wens voor ander gebruik en het onderhoud van een kerkgebouw de aanleiding voor de vele waardevolle aanpassingen. De kerk van toen was ingericht op verkondiging van het Woord en de opbouw van de gemeenschap. Onze wereld is veranderd, de omgang met elkaar is gelijkwaardiger geworden. Nu zoeken we naar vormen om een geloofsgemeenschap te zijn in de Nederlandse samenleving. Dat vraagt om een andere inrichting van kerkgebouwen. Plannen worden gemaakt met

een kijk op de toekomst van de kerk, een verantwoorde visie is moeilijk maar noodzakelijk. Je kunt natuurlijk zelf het interieur van je kerk op de schop nemen, maar wie het verantwoord wil doen schakelt Pim van Dijk Designs in.

Er is veel om over na te denken: functie, uitstraling, sfeer, historie, indeling, stoelen of banken, lichtinval, verlichting, vloer- en wandafwerking, akoestiek, beeld en geluid. In een goed ingedeelde ruimte krijgt leegte ook een functie. Dat wordt de ruimte voor aandacht, ruimte voor verwondering, ruimte voor de Geest. Voor zowel protestantse kerken als

elke andere denominatie adviseert Pim van Dijk bij verbouw, nieuwbouw en herinrichting van kerken. Ook worden unieke ontwerpen voor het liturgisch meubilair of banken en stoelen per project gemaakt. Het is belangrijk om de plannen gezamenlijk te ontwikkelen, dat wil zeggen: met alle betrokkenen en belanghebbers in een gedegen traject en eventueel in samenwerking met een architect of andere deskundigen.

Pim van Dijk Designs heeft sinds 1996 een kantoor in Zutphen en gebruikt zijn ervaring in de kerken nu ook bij de inrichting van rouwcentra en crematoria. Het inrichten van ruimtes met aandacht voor spiritualiteit, dat is waar Pim van Dijk Designs goed in is.

Religieus Onroerend Goed: naar een verantwoord bezit

door Adrie van Huuksloot (Stichting Kerkplan)

Een vraagstuk dat vrijwel elk kerkbestuur bezighoudt: kunnen wij als kerkbestuur het kerkgebouw nog in stand houden en hoe? Of moeten we omzien naar een mogelijkheid tot verkoop? Voor beide opties geldt dat er sprake moet zijn van een verantwoord bezit, voor zowel de eigenaar als voor de koper/investeer-

der. De wijze waarop verantwoord bezit plaatsvindt, kan bepalend zijn voor bepaalde keuzen.

Stichting Kerkplan volgt hiervoor een bepaalde werkwijze. Die is afhankelijk van het kerkgebouw en de beschikbare middelen. Kortom, er altijd sprake van nauwkeurig maatwerk. Stichting Kerkplan biedt kerkbesturen met haar specialistische dienstverlening hiervoor de mogelijk-

heden, mede door haar jarenlange ervaring op het kerkelijk erf. Van advisering tot en met realisering van objecten en projecten op het gebied van religieus onroerend goed. Om daarmee een toekomstvisie te ontwikkelen over de waarde van het onroerend goed.

De workshop wordt verzorgd door Adrie van Huuksloot, algemeen directeur van Stichting Kerkplan.

Onderhoudsbeheer is meer dan papier alleen!

door ing. Henk Lakerveld (architectenbureau Lakerveld BV)

Ing. H. (Henk) Lakerveld is sinds 1987 directeur van Lakerveld Ingenieurs- en Architectuurbureau bv. Het bureau houdt zich bezig met instandhouding, architectuur, onderhoudsbeheer en bouwhistorie.

In deze workshop biedt bureau Lakerveld een totaalconcept aan. Het leerdoel is om te ontdekken dat een beheersmatige aanpak van het

gebouwbeheer financiële risico's verkleint, inzicht geeft in de kwaliteit van uw bezit en dat u beleid kunt ontwikkelen voor uw eigen gebouwbeheer. Het beheer kan bestaan uit het inventariseren van gebouwen, installaties en contracten.

Aan de hand van de opnamen op locatie wordt een inventarisatierapport opgesteld en/of een meerjarenprognose. Deze inventarisatie en prognose zijn gebaseerd op de conditiemeting (NEN 2776). Hiermee kunt u bepalen onder welke conditie (kwaliteit) u uw gebouwen wilt onderhouden en exploiteren. De exploitatiekosten worden hierdoor inzichtelijk, beheersbaar en afgestemd op uw financiële mogelijkheden. Adequaat toezicht op en beheer van gebouwen en installaties is cruciaal in het verkrijgen van optimale

kwaliteitscontrole en het vermijden van risico's. Met professioneel en doordacht onderhoud reduceert u uw onderhoudskosten, voorkomt u kostbaar correctief onderhoud en verbetert u de duurzaamheid van uw installaties en gebouwen. Kerntaken van het onderhoudsbeheer zijn:

- naleven van (wettelijke) verplichtingen met betrekking tot gezondheid, veiligheid en milieu;
- energiebeheer;
- voorkomen van onverwachte knelpunten in onderhoud en exploitatie;
- optimaliseren gebouwen, energietechnische- en klimaatmaatregelen;
- terugdringen van waardeverlies van gebouwen en/of voorzieningen;
- besparen van kosten op reparatie en onderhoud;
- optimaliseren van onderhouds- en reparatieplanning.

Crowdfunding: het vervolg

door Arthur van de Graaf (Seeds)

Op dit moment is over de inhoud van deze workshop nog geen nadere informatie beschikbaar. Zodra die beschikbaar komt, zal deze te vinden zijn op de website van de VKB: www.kerkrentmeester.nl.

Interactief dubbel-interview over kerkelijk vastgoed

door Luuk ten Hooven en Alwin Kaashoek

In deze workshop, in de vorm van een interactief dubbel-interview, worden niet alleen Luuk ten Hooven en Alwin Kaashoek geïnterviewd, maar ook u! De bedoeling is namelijk om samen op zoek te gaan naar uw vragen en onze expertise op het gebied van kerkelijke gebouwen.

Luuk ten Hooven (Kantoor der Kerkelijke Goederen) en Alwin Kaashoek (KAAders kerkadvies) combineren bewezen betrouwbaarheid en jeugdig enthousiasme. Samen zetten zij deze expertise in op het gebied van kerkgebouwen.

Graag willen zij met u lijnen uitzetten waarlangs verantwoorde en toekomstvaste wegen bewandeld

kunnen worden. Zij doen dat echter niet zonder u. Uw aanwezigheid en bijdrage/input wordt dus zeer op prijs gesteld.

Deze workshop wordt verzorgd door Kantoor der Kerkelijke Goederen, Amersfoort en KAAders kerkadvies, Delft.

Duurzaam beleggen door gemeenten in Oikocredit

door Otto Albrecht

In veel gemeenten wordt beleggen in Oikocredit gezien als taak van de diaconie. De diaconie is verantwoordelijk voor het goede doel en de ontwikkelingsprojecten. Daar gaat het niet zozeer om geld verdienen, maar om het helpen van mensen. Kerkrentmeesters zien hun taak veel concreter. Zij moeten maximaal geld verdienen aan het vermogen van de gemeente om daarmee de gemeente te helpen bekostigen. Kerkrentmeesters menen het zich niet te kunnen "veroorloven" om missie gerelateerd of duurzaam te beleggen. Maar dit is intussen een achterhaalde opvatting.

Duurzaam beleggen levert hetzelfde op als traditioneel beleggen en draagt bovendien bij aan de missie van de kerk. Een kerkrentmeester heeft de opdracht de financiën van zijn gemeente verantwoord te beheren. De gemeente moet altijd aan haar verplichtingen kunnen voldoen en we zouden liefst altijd willen dat het opgebouwde vermogen behouden blijft en liefst nog iets groeit. Tegenwoordig volstaat dit niet meer. Van de kerkrentmeester wordt verwacht dat het gemeentegeld duurzaam en missie gerelateerd wordt geïnvesteerd. Al deze

voorwaarden stellen hoge eisen aan de kerkrentmeester.

Tijdens deze workshop wil Oikocredit wil u hierbij een aantal handreikingen geven. Vragen worden behandeld als:

- Wat is duurzaam en missie-gerelateerd beleggen?
- Hoe kan een kerkgemeente duurzaam en missie gerelateerd beleggen in microfinanciering via Oikocredit?
- Hoe werkt Oikocredit en wat is de relatie tussen de PKN en Oikocredit?

Daarnaast vertelt Oikocredit u over rendement en risico's van beleggen in Oikocredit en over Oikocredit als kerkelijk alternatief voor een belegging via de bank.

De workshop wordt verzorgd door Otto Albrecht (58), van Duitse afkomst, geboren en getogen in Colombia, woont in Maarssen en is van beroep econoom en marketeer. Verder is hij katholiek en wereldburger, getrouwd, en heeft 5 kinderen en 4 kleinkinderen. Als senior relatie manager is Otto Albrecht werkzaam bij Oikocredit Nederland, waar hij verantwoordelijk is voor de vooral kerkelijke relaties in Neder-

land ten behoeve van microkrediet in ontwikkelingslanden. In zijn vrije tijd is Albrecht lokaal politiek actief en verbonden aan het gemeentelijke Fair Trade Platform.

Voortbestemmen - nieuwe kansen voor oude kerken

door Ron Verduijn (architect bij Van Hoogevest)

De presentatie zal verzorgd worden door Ron Verduijn, architect bij Van Hoogevest Architecten.

In deze workshop krijgen de bezoekers praktijkvoorbeelden van multifunctioneel gebruik, op zondag en in de week.

Zaalakoestiek en audiovisuele trends in kerken

door *Klaasjan Schaap*
(adviseur elektro akoestiek)

Ontwikkelingen in kerken gaan meestal langzaam. Toch zien wij duidelijke trends aan de hand van wensen voor zaalakoestiek en

audiovisuele installaties bij herinrichting of vervanging.

In deze workshop laten wij u zien wat deze trends zijn en wat dat mogelijk voor uw kerk betekent. De volgende vragen komen aan de orde: Wat is een goede akoestiek en hoe kan ik die beïnvloeden met het oog op multifunctioneel gebruik? Waarom investeren in een geïntegreerde installatie voor spraak- en muziekversterking? Hoe betrek (en train) ik vrijwilligers die dit moeten bedienen? Nieuwe liedboeken doen hun intrede in kerkelijke gemeenten.

Welke mogelijkheden zijn er om deze te projecteren en wat zijn de kosten? Hoe past KerkTV in deze ontwikkelingen? Welke zinvolle investeringen kan ik als kerkrentmeester de komende jaren verwachten op dit gebied? Na het volgen van deze workshop heeft u een compleet overzicht van de actuele ontwikkelingen en weet u waar u de komende jaren rekening mee moet houden in de begroting.

De workshop wordt verzorgd door Klaasjan Schaap, adviseur elektro akoestiek (ZaalTotaal)

Begraafplaatsbeheer in goede handen

door *Albert van der Laan*
(Adviesgroep Begraafplaatsen)

Het beheer en de exploitatie van begraafplaatsen in het algemeen, blijft mensenwerk. Hetzij door vrijwilligers, hetzij door betaalde krachten, is de inzet van groot

belang voor het voortbestaan van ons cultureel erfgoed. Het vergt inzet, inzicht en vakmanschap om een begraafplaats goed te beheren en te exploiteren.

Het doel van de workshop is inzicht te geven in de sturingsinstrumenten voor het beheren van begraafplaatsen. Als

je iets wilt bereiken, dan moet je er wat voor doen: beheren of exploiteren, bezuinigen of investeren. Het geeft u inzicht in de mogelijkheden en kansen om uw begraafplaats gereed te maken voor de toekomst.

Deze workshop wordt gegeven door de heer Albert van der Laan, verbonden aan de Adviesgroep Begraafplaatsen.

Afstoten van religieuze/kerkelijke voorwerpen in de praktijk

door *Marco Blokhuis en Marc de Beyer* (Museum Catharijneconvent)

Steeds vaker wordt een kerk in Nederland aan de eredienst onttrokken. Er moet een passende bestemming gezocht worden voor het gebouw, maar ook voor de voorwerpen die zich in het gebouw bevinden. En dat is nog een hele klus, die gepaard gaat met veel emoties. Hoe gaat een kerksluiting nu in de praktijk? Wat komt er allemaal bij kijken, en welke hulpmiddelen zijn er?

Drie kerkrentmeesters vertellen voor welke keuzes zij stonden bij de sluiting van hun kerken. Wat ging er goed, of juist fout? Was er behoefte aan ondersteuning? En op welke manier dan? In de workshop bespreken de kerkrentmeesters waar zij in de praktijk mee te maken hadden. Waar is het avondmaalsgerei naartoe gegaan, of het doopvont of de preekstoel? En horen die laatste objecten niet bij het gebouw? Waar liepen de kerkrentmeesters verder tegenaan? Met elkaar zoeken we naar praktische oplossingen.

De workshop wordt gegeven door medewerkers van Museum Catharijneconvent te Utrecht. Dit nationaal museum voor christelijke kunst en cultuur ontwikkelde de Handreiking roerend religieus erfgoed, om kerkbesturen te ondersteunen bij de herbestemming van hun voorwerpen.

Ook ontwikkelde het museum het nieuwe platform Vraag en Aanbod Religieuze Voorwerpen, waar aanbieders en vragers van religieuze objecten elkaar kunnen vinden.

Werkgeversaansprakelijkheid

door *Ron Kok* (Turien)

Het komt de laatste jaren steeds vaker voor dat organisaties door hun werknemers of vrijwilligers aansprakelijk worden gesteld voor schade die zij oplopen tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden voor de organisatie. Waar ligt de grens van werkgeversaansprakelijkheid en wat

is er gedekt onder de werkgeversaansprakelijkheidsverzekering (WEGAS) voor VKB? Wanneer is de werkgever aansprakelijk? Onder andere is dat zo in veel gevallen waarin een werknemer voor zijn werk op pad is met zijn privéauto, op de fiets of te voet. Veel vorderingen zijn tegenwoordig

gebaseerd en toegewezen op grond van artikel 7:611 BW (goed werkgeverschap) en niet op werkgeversaansprakelijkheid.

Ron Kok is bij Turien werkzaam als manager Acceptatie & Verzekeringstechniek Schadeverzekering.

TOEKOMST VOOR KERKELIJK ONROEREND GOED

KERKPLAN ADVISEERT EN ASSISTEERT

WAAROM KERKPLAN?

- treedt op namens én in het belang van het kerkelijk bestuur
- gespecialiseerde adviseur
- kleine organisatie van professionals
- veel kennis van kerkelijke structuren
- minimale overheadkosten
- transparante kostenstructuur
- stichting zonder winstoogmerk

In onze samenleving verandert de rol van het kerkelijk leven. Dit heeft gevolgen voor de toekomst van de gemeente/parochie en de kerkgebouwen:

- kerkgebouwen worden minder gebruikt
- voor onderhoud of restauratie zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar
- kerkgebouwen worden overbodig

Stichting Kerkplan is de deskundige samenwerkingspartner bij vraagstukken betreffende exploiteren, herbestemmen, restaureren, herontwikkelen of verkopen van kerkelijk onroerend goed.

Stichting Kerkplan
Woelse Donk 57
4207 XC GORINCHEM t. 0183 699120

e. info@kerkplan.nl
i. www.kerkplan.nl

ADVIES - RESTAURATIE - HERBESTEMMING - HERONTWIKKELING - NIEUWBOUW

UITGEBREIDE INFORMATIE VINDT U OP
WWW.KERKPLAN.NL

meerwaarde voor religieuze instellingen

Uw instelling kent een maatschappelijke meerwaarde die zich niet in cijfers laat uitdrukken. Van uw bank verwacht u dat ze dat feilloos aanvoelt. Het gaat om duidelijke afspraken maken. En vanuit die stevige basis samen op te trekken om uw maatschappelijke ambities te realiseren.

Interesse in de dienstverlening van Instituten & Charitas? Maak dan een afspraak voor een nadere kennismaking via Mark van Keeken, directeur religieuze instellingen 06 - 124 686 64. Kijk voor meer informatie op abnamromeespierson.nl/instituten

 ABN·AMRO MeesPierson

Onderscheidingen van de VKB

GOUD MET BRILJANT

toegekend aan:

Evert Dirk Kraaijenbos, Bleiswijk, 50 jaar organist.

Evert Dirk Kraaijenbos, Bleiswijk

Johannes Jacobus Brons, Leiden, 60 jaar organist.

Johannes Jacobus Brons, Leiden

Roelof Hopster, Meppel, 50 jaar organist.

Taeke Eibert van Popta, Oosthem, Abbega en Folgare, 50 jaar organist.

Taeke Eibert van Popta, Oosthem, Abbega en Folgare

GOUD

toegekend aan:

Stijntje van Duuren-van Beuzekom, Bennekom, 40 jaar medewerkster bloemendienst.

Cornelis Hanegraaff, Den Helder, 40 jaar organist.

Jan Willem Ringelberg, Scharendijke, 40 jaar organist.

Jan Matser, Zutphen, 40 jaar koster.

Karel Pieter de Wee, Grave, 40 jaar organist.

Karel Pieter de Wee, Grave

Hendrika Gerharda Matser-Terwel, 40 jaar koster.

ZILVER

toegekend aan:

Hans van Spanning, 's-Gravenhage, 33 jaar diverse functies.

Johannes Cornelis Abbink, 's-Gravenhage, 37 jaar diverse functies.

Pieter van der Dussen, Kinderdijk-Middelweg, 25 jaar organist.

Pieter van der Dussen, Kinderdijk-Middelweg

Marinus Antohony in 't Veld, Leiden, 30 jaar diverse functies.

Marinus Antohony in 't Veld, Leiden

Martinus Drost, Nunspeet, 25 jaar organist.

Adrianus Anthonie van Mourik, Roermond, 25 jaar organist.

Johannes Dekker, Stolwijk, 26 jaar organist.

Herman Kik, Sirjansland, 25 jaar koster.

Herman Kik, Sirjansland

Willem Harold Boog, Zeist, 25 jaar kerkmusicus.

Willem Harold Boog, Zeist

Teuntje Pieterrella van der Giessen, Zuid-Beijerland, 30 jaar kerkrentmeester.

Teuntje Pieterrella van der Giessen, Zuid-Beijerland

Teunis Jan Jager, Haastrecht, 25 jaar penningmeester.

Teunis Jan Jager, Haastrecht

BRONS

toegekend aan:

Jacob Daniël Jan van Drongelen, Oosthoek, 20 jaar verjaardagfonds medewerker en kerkrentmeester.

Jacob Daniël Jan van Drongelen, Oosthoek

Jan Corporaal, Reitsum, 15 jaar administrateur.

Meindert Brust, Veendam, 23 jaar koster.

Antje Brust-Moed, Veendam, 23 jaar koster.

Evert Johannes Achterberg, Werkhoven, 9 jaar koster.

Cornelia Hendrika Achterberg- van Rijswijk, Werkhoven, 9 jaar koster.

Insignes van de

Protestantse Kerk in Nederland

GOUD MET BRILJANT

toegekend aan:

Johan van Donk, Alphen aan den Rijn, 58 jaar diverse functies.
Jan Sterk Vroege, Alphen aan den Rijn, 50 jaar diverse functies.

Johan van Donk en Jan Sterk Vroege, Alphen aan den Rijn

GOUD

toegekend aan:

Robert Udo Stam, Kampen, 46 jaar diverse functies.

Siebolt Jans Bouwman, Uithuizen, 40 jaar diaken en boekhouder diaconie.

ZILVER

toegekend aan:

Pieterella Johanna Brandenburg, Krommenie, 30 jaar diverse functies.

Geertruida Elizabeth Jacoba van Dop-van der Perk, Rijswijk, 25 jaar ouderling en scriba.

Met Kerkbalans het jaar rond

Maart

Nazorg randkerkelijken

In vrijwel iedere gemeente heeft men wel te maken met kerkleden op stand, die meestal randkerkelijken genoemd worden, en die niets of vrijwel niets bijdragen. Onder een randkerkelijke wordt in dit verband verstaan, iemand die:

- in de administratie van de gemeente voorkomt;
- de laatste 5 jaar geen Kerkbalansbijdrage betaald heeft; en
- vrijwel nooit naar de kerk gaat.

Omdat deze mensen wel onder de categorie leden begrepen worden, is het noodzakelijk hen ervan te overtuigen dat ook de kerk, waar zij als lid staan ingeschreven, geld kost. Het onderzoek naar een nieuwe communicatiestrategie van de actie Kerkbalans ("Verbreden en verdiepen") heeft aangetoond dat deze categorie gemeenteleden best bereid is een bijdrage te geven voor de instandhouding van het kerkgebouw. In de gemeenten waar men dit onderdeel "verbreden" ging toepassen door de randkerkelijken te benaderen, leverde dit als resultaat op dat diverse van deze randkerkelijke leden bereid waren door middel een automatische incasso maandelijks een bijdrage van € 5,- te betalen.

Het benaderen van randkerkelijken vraagt een aparte aanpak. Wanneer colleges van kerkrentmeesters daartoe willen overgaan, dan kunnen zij zich voor de verdere gang van zaken laten voorlichten door het projectteam Ondersteuning Plaatselijke Geldwerving of door de Kerkbalans Adviseurs. Afspraken daarmee kunnen worden gemaakt via het secretariaat van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving in Dordrecht (tel. 078 – 63.93.661) of via de website www.kerkbalans.nl.

bouwen voor de eeuwigheid met leisteen
Natuurleien voor de restauratiebranche
 Wij leveren de juiste kwaliteit met een betrouwbaar en deskundig advies.

Bij kerkelijkdrukwerk.nl kunt u o.a. een kerkblad, liturgie, flyer of poster laten drukken.
 Vaste lage prijzen en geen verzendkosten.
 Productie in eigen huis en binnen 24 uur gereed.

vraag de speciale kortingscode aan.
 Ga naar kerkelijkdrukwerk.nl/actie

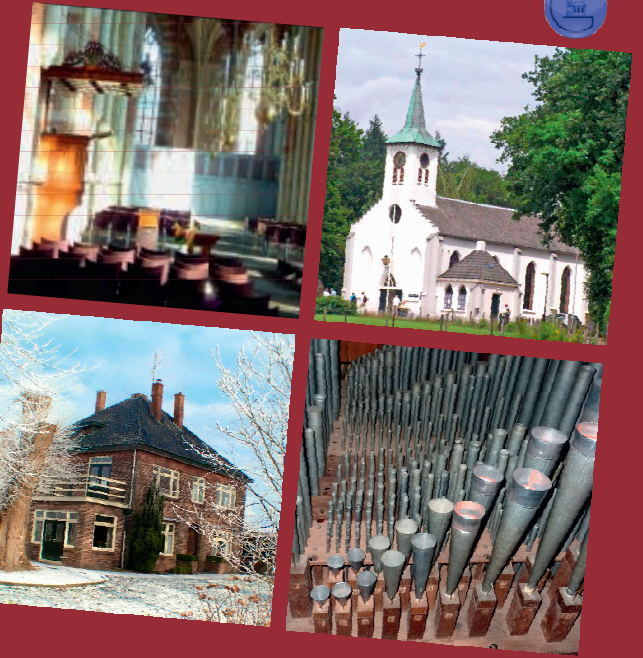
**UW
 KERKBLAD
 GRATIS
 GEDRUKT**

**Kerkelijk
 DRUKWERK.NL**

Achterwetering 31, Schoonhoven | 0182 - 305200

Stichtingen Behoud Kerkelijke Gebouwen

Opgericht door provinciale afdelingen van de VKB
 Bouwbureau: Vossenhoek 16 8172AB Vaassen
 Telefoon: 0578 570157
info@sbkg.nl www.sbkg.nl

dekkerdrukwerken

hortensiastraat 10, 8903 JN leeuwarden
 telefoon: (058) 233 00 00 www.dekkerdrukwerken.nl
 u kunt nu ook via onze website bestellen, zie "webdrukkerij"

VOORDELIGE COLLECTEBONNEN

1,00	1,25	1,50	2,00	2,50	5,00
1,00	COLLECTEBONNEN				5,00

**Tafel(s) - Stoelen - Kapstokken
 voor uw kerkzaal of bijgebouw?**

Kijk voor modellen
 en prijzen:
www.kantinemeubilering.nl

Komt u bij ons kijken?
 of komen wij naar U toe?
 Tel. 0183-50 50 85

**DEN HOED
 aannemers**

De ambachtelijke bouwver

Den Hoed Aannemers B.V.
 Bergambacht 0182 - 351 225

Gespecialiseerd in **restauratie** en
onderhoud van uw **kerkgebouw**

Kijk voor referenties en meer info op www.denhoed.nl

■ RESTAURATIE ■ ONDERHOUD ■ NIEUWBOUW

Protestantse kerk Delfgauw

Een **goede verstaanbaarheid** in de kerk is niet altijd eenvoudig te realiseren. Door een veelheid aan akoestische factoren is het nodig een professionele en ervaren partner in te schakelen.

Schaapsound is dé leverancier op het gebied van kerkgeluids-installaties, projectie en videoapparatuur en moderne oplossingen voor de kerkteléfono.

Niet alleen door jarenlange ervaring in honderden kerken, maar ook door ons specialisme in het zelf ontwikkelen van hoogwaardige, innovatieve producten. **Zo kunnen we optimaal inspelen op uw specifieke situatie.**

schaapsound

Kaartenmakerstraat 18
2984 CB **Ridderkerk**
0180-41 46 00

Baileystraat 2a,
8013 RV **Zwolle**
038-785 19 77

Mussenberg 7
6049 GZ **Roermond**
0475-33 69 44

www.schaapsound.nl
info@schaapsound.nl

Pels & Van Leeuwen

ORGELBOUWERS SINDS 1903

**NIEUWBOUW
RESTAURATIE
ONDERHOUD**

Platinalaan 10
5234 GH 's-Hertogenbosch
Tel 073 641 29 51
Fax 073 642 50 55
www.pelsenvanleeuwen.nl
info@pelsenvanleeuwen.nl

Liturgisch vormgeven
aan historische interieurs

P
PIM VAN DIJK DESIGNS

www.pimvandijkdesigns.nl telefoon 0575-52 88 03

VELLEMA TORENUURWERKEN

Vellema Torenuurwerken is al meer dan zestig jaar gespecialiseerd in reparatie, restauratie en periodiek onderhoud van (monumentale) torenuurwerken en klokken. Vellema combineert kennis en respect voor historische- en monumentale waarde met de vele mogelijkheden van toepassing van eigentijdse (automatiserings)technieken.

Kijk op onze website voor meer informatie of bel ons voor een vrijblijvende afspraak: **0518 43 22 99**.

VELLEMA
TORENUURWERKEN

VELLEMA. PASSIE
VOOR MENS EN
TECHNIEK.

VELLEMA TORENUURWERKEN - GRIENEDYK 48 - HALLUM - WWW.VELLEMA.NL

Nabben
klokkenService

Velhorstweide 18
5709 MJ Helmond
Tel: +31 (0)6 55330003
web: www.klokkenservice.nl
e-mail: info@klokkenservice.nl

PARTNER VOOR UW:
LUIDKLOKKEN WIJZERPLATEN
TORENUURWERKEN KLOKKENSPELEN
VERGULDWERKEN ONDERHOUD EN ADVIES

Betrokken en Betrouwbaar

Donatus

het vertrouwde verzekeringsloket van A tot Z

Voor kerken en kerkelijke gebouwen heeft Donatus een aantal specifieke verzekeringsproducten ontwikkeld. Ook voor kerkelijke werkers in loondienst en kerkelijke vrijwilligers heeft Donatus verzekeringen op maat. Bijvoorbeeld:

- † aansprakelijkheid en rechtsbijstand
- † auto/verkeersschade
- † CAR-verzekering
- † inboedel/inventaris
- † kerkgebouwen, pastorieën en woonhuizen
- † kostbaarheden
- † milieuschade
- † monumenten
- † ongevallen vrijwilligers
- † orgels
- † verenigingsgebouwen
- † ziekengeld (loondoorbetaling bij ziekte)
- † ziektekosten/zorgverzekering

Graag informeren wij u nader. Bel ons gerust voor een informatiefolder of een afspraak. Ook kunt u via onze website vrijblijvend een offerte aanvragen.

Donatus

Dé kerken- en monumentenverzekeraar

www.donatus.nl tel. 073 - 5221700

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

BELANGENBEHARTIGING • DIENSTVERLENING • KENNIS INSTITUUT

De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer is de organisatie van beheerders in de Protestantse Kerk in Nederland. De VKB zorgt voor de belangenbehartiging en de dienstverlening voor haar leden.

Daarnaast is de Vereniging een kennisinstituut ten dienste van kerkrentmeesters en alle andere beheerders in de Kerk. De VKB beschikt daartoe over veel kennis en ervaring op het gebied van geldwerving, gebouwen en monumenten, beheer van begraafplaatsen, verzekeringen, enz.

De VKB weet wat er speelt in de kerk en in de wereld daar omheen. Zij weet wat kerkelijke gemeenten nodig hebben en zoekt daar betaalbare oplossingen voor. Protestantse gemeenten, Hervormde gemeenten, Gereformeerde kerken en Evangelisch-Lutherse gemeenten, maar ook externe relaties die binnen de doelstellingen van de Vereniging vallen, kunnen gebruik maken van de volgende diensten van de VKB:

- **MAATWERK IN VERZEKERINGEN:**
nu al ruim 6000 verzekeringen, ondergebracht bij Marsh/Mercer, voor WA, bestuurdersaansprakelijkheid, rechtsbijstand, ongevallen, fraude en beroving, vervanging van predikanten, zorg en inkomen, inkomensverzekeringen onder op maat gemaakte polisvoorwaarden en tegen uiterst scherpe premies.
- **STEUN BIJ GELDWERFING:**
al het materiaal voor de actie Kerkbalans (Nieuwe Stijl), eigen folders en brochures voor uw gemeente, advies voor de plaatselijke geldwerving.
- **ADVIEZEN VOOR BEHEERDERS:**
over kerktorens, orgels en kerkverwarming, belastingwetgeving en beheer van kerkelijke begraafplaatsen.
- **PUBLICATIES:**
handleiding voor kerkrentmeesters, modellen voor plaatselijke regelingen, overeenkomsten en tarieven.
- **ONDERSCHIEDINGEN VOOR VRIJWILLIGERS:**
draaginsignes, legplaquettes en speldjes bij jubilea van kerkelijke medewerkers.

VKB - IN DIENST VAN DE KERK

Centraal Bureau Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer
in de Protestantse Kerk in Nederland
Nicolaas Maessingel 271D, 3311 KS Dordrecht
Postadres: Postbus 176, 3300 AD Dordrecht.
Telefoon: 078 - 639 36 66, Fax: 078 - 631 59 49
E mail: info@kerkrentmeester.nl
Website : www.kerkrentmeester.nl

